

ક.દ.ઓ. પ્રકાશ સમીક્ષા

જ્ઞાતિ પ્રવાહનું સામાહિક માધ્યમ

C.D.O. PRAKASH SAMIKSHA

Visit us at : www.prakashsamiksha.com • Email : kdoprakash.com

RNI રજી. બાદ વર્ષ : ૧૯ • અંક : ૩૫ • તા. ૨૯ ઓગસ્ટ ૨૦૧૬ થી ૦૪ સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૬ • વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૫૦ • Regn.No. MCE/53/2015-17

આદરભરી સ્મરણાંજલિ

શ્રી સનત નરપાર શાહ

ગામ : મોટી સિંઘોડી - હાલ : સાયન, મુંબઈ

અરિહંત શરણ : તા. ૩૦-૮-૨૦૦૭

આદર્શ અને વ્યવહારમાં સાધ્યું સંતુલન
કર્યું દિશા દૌર આપતું સતત સાર્થક લેખન
સૌને કર્યા ક્ષિતીજો વિસ્તારતા સૂચન
પુણ્યતિથીએ કાલવિજયી સ્મૃતિને સાદર વંદન !

માતુશ્રી દમયંતી સનત શાહ પરિવાર (મોટી સિંઘોડી - સાયન, મુંબઈ)

પ્રકાશ સમીક્ષા સમિતિ

॥ श्री अजितनाथाय नमः ॥

अजितनाथ महाराज जैन देरासर ट्रस्ट રજી નં. એ-૭૫-જામનગર

મુ.પો. દલતુંગી, જી. જામનગર, ગુજરાત - ૩૬૧૨૮૦

મુંબઈ કાર્યાલય : C/o. ૨૦૮, ભાવેશ્વર કોમ્પ્લેક્સ, રેલ્વે સ્ટેશન પાસે, વિદ્યાવિહાર (વેસ્ટ), મુંબઈ-૪૦૦ ૦૮૬.

દલતુંગી ગામના હાથ ધરવામાં આવેલ વિવિધ કામોની બોલતી તસ્વીરો

પર્યુષણ પર્વ દરમ્યાન સાધર્મિક ભક્તિનો એક દિવસનો નકરો રૂા. ૧૧,૦૦૦/- ના લાભ લેનાર ભાગ્યશાળી પરિવારના નામો

પર્યુષણ પર્વ દરમ્યાન સાધર્મિક ભક્તિનો લાભ લેનાર ભાગ્યશાળી પરિવાર દરેકના રૂા. ૧૧,૦૦૦/- (એક દિવસના)

- ૧) માતુશ્રી સુશીલાબેન બંકીમચંદ્ર શામજી લાપસીયા (ગામ-દલતુંગી હાલ-પુના)
 - ૨) માતુશ્રી નવલબેન જેતશી મેઘજી શિયાળ (ગામ-દલતુંગી હાલ-ડોંબિવલી) હ. અ. સૌ. કલાવંતિબેન નરેન્દ્ર શિયાળ, અ. સૌ. નિતા ચંદ્રેશ શિયાળ, બેબી રેવા જતીન શિયાળ)
 - ૩) માતુશ્રી રાજબાઈ ડુંગરશી ધારશી શિયાળ (દલતુંગી - સાંતાક્રુઝ) હ. સમીરા રીષભ શીયાળ
 - ૪) માતુશ્રી સુશીલાબેન ત્રિકમજી લઘાભાઈ શિયાળ (ગામ-દલતુંગી હાલ-સાંગલી) હ. અ. સૌ. શિલ્પાબેન ભાવેશ શિયાળ
 - ૫) શ્રી પ્રફુલભાઈ ચાંપશી પેથરાજ શિયાળ (ગામ-દલતુંગી હાલ-ભાંડુપ)
 - ૬) શ્રી શામજી પેથરાજ શિયાળ પરિવાર (ગામ-દલતુંગી હાલ-ડોંબિવલી) હ. અ. સૌ. ભાવનાબેન બિપિન શિયાળ
 - ૭) માતુશ્રી નવલબેન વિશનજી હિરજી દંડ (ગામ-દલતુંગી) હ. શ્રી પ્રવિણભાઈ વિશનજી દંડ
 - ૮) શ્રી પુનશી ધરમશી બોના પરિવાર(ગામ-દલતુંગી હાલ-દાદર)
- શ્રી અજિતનાથ દાદાના દેરાસરજીના મેન ગેટ ઉપર LED લાઈટ થી સજાવટ કરેલ ઝગમગાટ મારતુ દાદાનું મેન ગેટ

ભોજનાલય માટે સ્ટિલની બેઠક બનાવેલ છે. આ વખતે પર્યુષણ દરમ્યાન આપણા શ્રી સંઘના ભાઈઓ આ બેઠકનો લાભ લઈ શકશે. એક બેઠકમાં ત્રણ જણ ભોજન લઈ શકશે. આમા ૧૭ સેટ બનાવેલ છે. એક સેટનો નકરો રૂા. ૧૭,૦૦૦/- રાખેલ છે. દાતા પરિવારે નામ નોંધાવી (ટ્રસ્ટી શ્રી વનરાજભાઈ અથવા શ્રી દિલિપભાઈ) લાભ લેવા નમ્ર વિનંતી.

દેરાસરજીમાં પર્યુષણ દરમ્યાન વરઘોડામાં જોઈતી છત્રી બનાવેલ છે. જેની કોતરણી જોવા લાયક છે.

શ્રી સંઘ માટે લાડુ બનાવવાનું મશીન વસાવેલ છે. દાતા આવકાર્ય. નકરો રૂા. ૧૩,૦૦૦/- વહેલો તે પહેલો ના ધોરણે લાભ લઈ નામ નોંધાવવા વિનંતી.

સમોવસરણનું નિર્માણનું કામ ચાલુ છે. મારબલ ચુકતે લેવાઈ ગયેલ છે. મારબલ કટીંગ થઈ અત્યારે ઘડાઈનું કામ અંબાજી ખાતે શ્રી અશોકભાઈ વશાણીની દેખરેખમાં ચાલુ છે. આશા છે બે મહિનામાં સમોવસરણનું કામ પુરુ થઈ જશે તથા શ્રી સંઘ દર્શન-વંદનનો લાભ લઈ શકશે. નકરો રૂા. ૧૨,૫૦,૦૦૦/- (બાર લાખ પચાસ હજાર) રાખેલ છે. જે કોઈ પણ પરિવારને ઈચ્છા હોય ટ્રસ્ટી શ્રી વનરાજભાઈ - 09819461510 અથવા શ્રી દિલિપભાઈ - 09769336142 નામ નોંધાવી લાભ લઈ શકે છે.

ઉપાશ્રય ઉપર દાતા પરિવારનું નામ સુંદર સ્ટીલના અક્ષરે લખેલ છે.

દેરાસરજીના પુરા પરિસરમાં ટુંક સમયમાં મારબલ લગાવી નવીનીકરણ કરવામાં આવશે. મારબલનું કામ જલ્દીથી પુર્ણ થાય ત્યા શ્રી સંઘ સુગમતાથી દર્શન-વંદનનો લાભ લઈ શકે એ ધ્યાનમાં રાખી કામને વેગ આપવામાં આવશે.

॥ श्री अजितनाथाय नमः ॥

अजितनाथ महाराज जैन देरासर ट्रस्ट रज. नं. अ-७५-जामनगर

मु.पो. दलतुंगी, ज. जामनगर, गुजरात - ३६१२८०

मुंबई कार्यालय : C/o. २०८, भावेस्वर कॉम्प्लेक्स, रेल्वे स्टेशन पास, विद्याविहार (वेस्ट), मुंबई-४०० ०८६.

दलतुंगी गावभां तैयार थई रहेल महाजन वाडीनी भोलती तस्वीरो

महाजनवाडीनुं काम कुल जोसमां यालु छे. पर्युषण पछी उपरनी छत भराशे. सौ गाववासीओना सहकारथी तथा सौ द्दाता परिवारोना सहयोगथी आबेहुब महाजनवाडीनुं निर्माण टुंक समयमां पुर्ण करी शकीशुं. सौ द्दाता परिवारोनी भुरी भुरी अनुमोदना सह अभिनंदन. आपणु सौ गाववासीओनुं सपनुं साकार थवा जई रह्युं छे तो यालो सौ गाववासीओ तन-मन-धनथी महाजनवाडीना काममां लागी जईअे, अने भव्या ती भव्य उजवाणी करवा तैयारी करीअे.

જૈન સમૃદ્ધ કલાકારીગીરી

જૈન ધર્મને રાજયાશ્રય પ્રમાણમાં ઓછો મળ્યો પણ ઘણા શ્રેષ્ઠીઓ અને કલાકારોનો ટેકો મળ્યો જેને કારણે એવા એવા કલાકારીગરીના નમુના તૈયાર થયા જે વર્લ્ડ હેરીટેજ (વૈશ્વિક વારસા)માં સમાવેશ પામે એવા ઉત્કૃષ્ટ હોય.

પાલિતાણાની જિનાલય નગરી : શત્રુંજય પહાડપર આશરે ૧૧૦૦ જેટલા નાના મોટા જિનાલયો છે, જે તેને વર્લ્ડ હેરીટેજ (વૈશ્વિક વારસા)માં સ્થાન અપાવે છે.

દેલવાડાના જૈન મંદિરો : આબુની ગિરી નગરી પાસે આવેલ દેલવાડા ગામમાંના જૈન મંદિરો, કોતરણી- કલાકારીની શ્રેષ્ઠતાથી વર્લ્ડ હેરીટેજ (વૈશ્વિક વારસા)માં સ્થાન પામ્યા છે.

કર્નાટક રાજ્યમાં શ્રવણ બેલગોડા ખાતે ડુંગરપર આવેલ તપમાં શ્રેષ્ઠ એવા બાહુબલીની મુર્તિ વિશ્વની સૌથી ઉંચી મુર્તિઓમાંથી એક છે.

← મધ્ય પ્રદેશના બડવાની નગર પાસે આવેલ શ્રી આદિશ્વરની બાવન ગજા તિર્થમાંની ઉંચી મુર્તી દિગંબર જૈનોનું માનીતું સ્થાન છે. →

રાજસ્થાનના રાણકપુર નગરે આવેલ ૧૪૪૪ કોતરણીવાળા થાંભલાવાળું જૈન દેરાસર પણ ભાવિકો તેમજ વિશ્વભરના પર્યટકોને આકર્ષે છે

મહાવીર સ્વામી જ્યાં નિર્વાણ પામ્યા એ પાવાપુરી નગરી ખાતેનું જલમંદિર. અહીં મહાવીર નિર્વાણ દિન આસોની અમાસ (દિવાળી)ના દિવસે જાગરણ કરવાનું વિશેષ મહાત્મ છે.

જૈન સમૃદ્ધ ચિત્રકારી

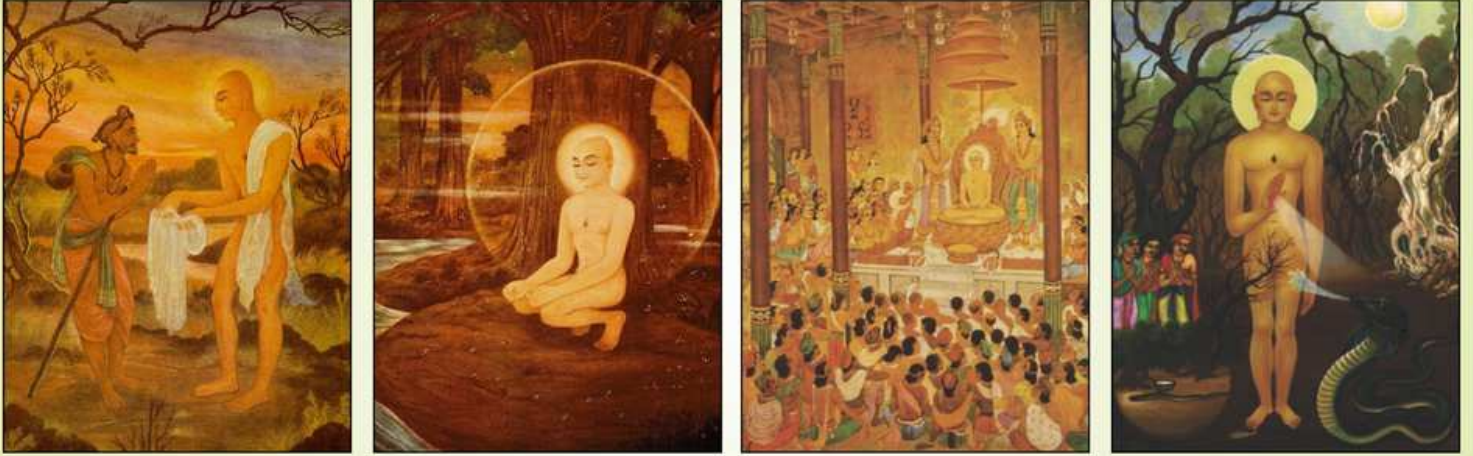
જૈન ધર્મને રાજ્યાશ્રય પ્રમાણમાં ઓછો મળ્યો પણ ઘણા શ્રેષ્ઠીઓ અને કલાકારોનો ટેકો મળ્યો જેને કારણે એવા એવા ચિત્રકલાના નમુના તૈયાર થયા જે વર્લ્ડ હેરીટેજ (વૈશ્વિક વારસા)માં સમાવેશ પામે એવા ઉત્કૃષ્ટ હોય.

એ પછી જૈન તિર્થંકરો અને જૈન કથાઓમાંના પાત્રો અંગે ચિત્રો બનાવવાનો પ્રવાહ લાંબા સમયથી ચાલ્યો આવે છે. હાલમાં ખાસ કરીને બાળકોને જૈન કથાઓ દ્વારા જૈન ધર્મનું જ્ઞાન આપવા માટે જૈન ચિત્રાવલી પણ વિકસાવાઈ રહી છે.

જૈન પ્રાચીન ચિત્રકારી

જૈન મહાત્માઓના જીવન પ્રસંગો સંબંધી ચિત્રો

પાંચમાં ચકવર્તી શ્રી શાંતિનાથ જેઓ પાછળથી સોળમાં તિર્થંકર થયા તેમના સંબંધી અંગ્રજી ચિત્રકથા

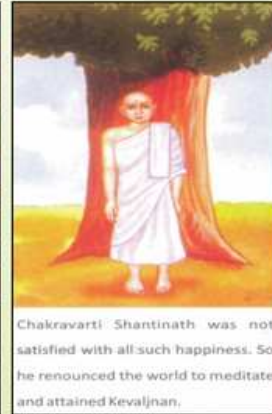
The fifth Charavati Shantinath is our sixteenth Tirthankar too. In his last birth he performed severe austerity and gained Tirthankar-nam-karma.

Before his birth, mother Achira saw 14 auspicious dreams.

Shantinath became a brave king. Once he saw a Chakratra in his armory so he commenced his journey to conquer the whole of Bharat Kshetra. Everybody accepted his sovereignty.

Chakravarti Shantinath was not satisfied with all such happiness. So he renounced the world to meditate and attained Kevaljnan.

He entered the Samavasaran chanting 'Namo Tithasa' and delivered sermons for the welfare of people.

અનેકાન્તની સમજ આપતું પ્રતીકાત્મક ચિત્ર : જ્યારે ગોપી છાશને વલોવે છે ત્યારે એક દોરી ખેંચે એ સમયે બીજી દોરી ઢીલી પડે અને એ જ રીતે બીજી દોરી ખેંચે ત્યારે પહેલી દોરી ઢીલી પડે છે. આમ કરતી વખતે તેની દૃષ્ટિ માખણ ઉપર હોય છે નહીં કે દોરી ઉપર અને તેથી જ માખણ પ્રાપ્ત થાય છે અને એ જૈન દર્શનનું પ્રતીક છે.

કોઈ પણ એક દૃષ્ટિએ પકડીને ચાલીએ તો મંથન ન જ થાય અને મંથન ન થાય તો માખણ ન નીકળે અર્થાત્ તત્ત્વદર્શનની પ્રાપ્તિથી દૂર રહી જવાય. જૈન ગોપીરૂપી દૃષ્ટિ ત્યારે જ વિજય પામે જ્યારે સમગ્રતા પર ધ્યાન આપે નહીં કે કોઈ એક દોરી રૂપી વિચાર પર.

દશાઈજા દેરા : પર્યુષણ નિમિત્તે ભાવ ચૈત્યપરિપાટી

સુથરી મહાતીર્થ

કોઠારા તીર્થ

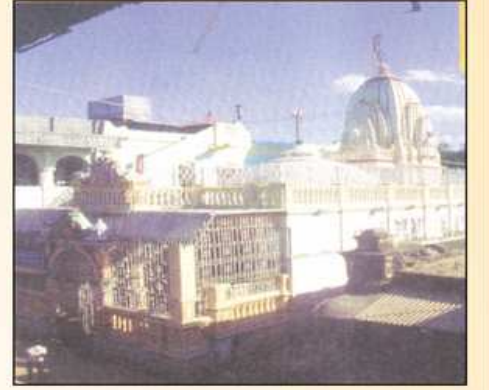
તેરા તીર્થ

જખૌ તીર્થ

નલિયા તીર્થ

પારોલા તીર્થ

શ્રી અનંતનાથજી જિનાલય

ભાંડુપ તીર્થ

વાંકુ તીર્થ

વારાપધર તીર્થ

લાલા તીર્થ

પરજાઉ તીર્થ

રાપરગઢવારી તીર્થ

વાલગીરી તીર્થ

મોડપર તીર્થ

સાંધાણા તીર્થ

મોટી સિંધોડી તીર્થ

આદતંગીઓ

“પ્રકાશ”

ડૉ. વેલજી પાશ્ચીર ગોસર

“સમીક્ષા”

સનત્ શાહ અને
ગોવિંદજી જીવરાજ લોડાયા

“પ્રકાશ સમીક્ષા”

સનત્ શાહ

: તંત્રી :

રાયચંદ આર. નાગડા
સહ તંત્રી :
ચંદ્રસેન મોમાયા
મો. 9324618606

સમિતિ સભ્યો

કિરીટ લક્ષ્મીચંદ લાપસીયા
રાયચંદ રતનશી નાગડા
શરદ કાંતિલાલ શાહ (નાગડા)
કેશરસિંહ આણંદજી ખોના
તિલકચંદ કુંવરજી લોડાયા
કિરીટ ખેતશી મુનવર
કાશ્મીરા વિરેન્દ્ર લુહીયા
હિરાચંદ દામજી દંડ
પંકજ પ્રતાપ શાહ
ચંદ્રસેન હીરાચંદ મોમાયા
શૈલેશ સનત્ શાહ
જયંત વિશનજી છેડા

અંક નં. 35/2016

: કાર્યાલય :

પોસ્ટ/કુરીઅર પત્રવ્યવહાર માટે સરનામું
C/o. Shri R. R. Nagda,
Advocate High Court
29/41, Tamarind Lane,
Behind Poornima Rest.,
Rajabahadur Comp,
Nr. Stock Exchange Bldg.
Fort, Mumbai - 400 001

સમય : બપોરે ૧ થી ૪ ફક્ત
શનિ./રવિ. અને જાહેર રજાના બંધ

ચાલુ અંક માટે મેટર
સ્વીકાર માત્ર બુધવાર સુધી

પ્રકાશ-સમીક્ષા હવે નેટ પર....

www.prakashsamiksha.com
E-mail : kdoprakash@gmail.com

નોંધ : આ પત્રમાં પ્રકાશિત થતા
લેખકોનો સ્વતંત્ર અભિપ્રાય/મંતવ્યો
સાથે તંત્રીમંડળ સહમત જ છે એમ
માનવું નહીં. તેમજ આરોગ્યને લગતા
લેખો કે કોઈ જાહેરાતોમાં કરવામાં
આવતા દાવાઓ/વિધાનો અંગે
પ્રકાશ-સમીક્ષા સમિતિની કોઈ
જવાબદારી નથી.

મિચ્છા મિ દુક્કંડ

ખામેમિ સવ્વ જીવે, સવ્વે જીવા ખમંતુ મે,મિત્તી મે સવ્વ ભૂએસુ, વેરં મજ્જં ન કેણઈ.

- વંદિતું સૂત્ર-ગાથા ૪૯

(હું બધાં જીવોને ખમાવું છું, બધાં જીવો મને ક્ષમા આપો, મારે બધા ઉપર મૈત્રી ભાવ છે. કોઈ જીવ સાથે મને વેર નથી.)

મિચ્છા, - મિથા, મિ, - મારા, દુક્કંડ, - દુષ્કૃત્યો-પાપો

મારા દુષ્કૃત્યો - પાપો મિથ્યા થાવ. એટલે પાપોને આપ ક્ષમા આપો.

આજથી લગભગ પચ્ચીસ વરસ પહેલાં આ સંસ્થાના તે વખતના માનદ મંત્રી અને પર્યુષણ વ્યાખ્યાનમાળાના યશસ્વી સંચાલક અમારા શ્રી ચીમનલાલ જે. શાહે ગીતા જેનને એક ક્ષમાપના પોષ્ટ કાર્ડ લખ્યું હતું, તેમાં શબ્દો હતા, ‘જ્યાં જાગૃતિ છે ત્યાં ક્ષમાપનાની આવશ્યકતા નથી.’ ગીતા દીદીને મેં સંવત્સરી પ્રતિક્રમણના બે દિવસ પછી એઓ જ્યારે વિપશ્યના સાધનામાંથી પાછા આવ્યા ત્યાર પછી ‘મિચ્છા મિ દુક્કંડ’ - ખમાવવા માટે ફોન કર્યો ત્યારે એમણે મને ઉપરની વાત કરી અને મને વિચારતો કરી દીધો. આ વાક્ય કેટલું પ્રબળ અને ગહન છે કે આજે પચ્ચીસ વરસ પછી પણ ગીતા દીદીને આ વાક્ય યાદ રહી ગયું ! અને એ પોષ્ટ કાર્ડ પણ સાચવી રાખ્યું ! જીવનયાત્રામાં આ વાક્ય એમને કેટલું બધું, પળે પળે કામ લાગ્યું હશે !! માનવ માનવ વ્યવહાર વચ્ચે પળે પળે એ કેટલા જાગૃત રહ્યા હશે ? ! અને એથી જ એઓ યોગ સાધના અને સ્વયં સ્વસ્થ બનો સૂત્ર સાથે સેવાના માર્ગે મક્કમ ડગલાં માંડી શક્યા હશે !

આપણે પણ પળે પળે પ્રત્યેક વ્યક્તિ સાથે જાગૃત થઈને વ્યવહાર કરતા રહીએ તો ક્યારેય ક્ષમા માંગવાનો વારો જ ન આવે. કહેવાય છે ને કે જે રાજ્યમાં ‘જેલ’ ન હોય એ સુરાજ્ય. પ્રત્યેક વ્યવહારમાં જાગૃત રહીએ અને બસ જાતને - આત્માને એટલું જ પૂછીએ કે આ જે કાંઈ થઈ રહ્યું છે, હું જે કરી રહ્યો છું એ જો મારી સાથે બને તો મને એ ગમે ? જો મને ન ગમે તો એને કેમ ગમે ? આ જ જાગૃતિ. મારા ઉપર મુકેલા વિશ્વાસનો હું ઘાત તો નથી કરી રહ્યો ને ? બસ આ એક જ માપપટ્ટી બસ છે, પછી ક્યારેય કોઈની ક્ષમા માગવાનો અવસર નહિ આવે. નવા કર્મો બંધારી નહિ અને કર્મ નિર્જરાનું આકાશ ખૂલી જશે !

પરંતુ જો કોઈએ આપણી સાથે દુઃખદ વર્તન કર્યું હોય, આપણને દુઃખ કે મુશ્કેલી પહોંચાડ્યા હોય ત્યારે અને એ પછી આપણે શું વિચારવાનું ? મનની અંદર કેટલા યુદ્ધો ખેલવાના ? અને એ યુદ્ધમાં વેરવૃત્તિનો ગુણાકાર થતો જાય એ પણ જોવાનો ? તો આનો તો અંત જ નથી. વેરનું શિખર વ્યક્તિને હિંસા પાસે જ લઈ જાય.

ઈશુને વધ સ્તંભ ઉપર ચઢાવ્યા ત્યારે એ એટલું જ બોલ્યા હતા, ‘ભગવાન આ બધાંને માફ કરી દેજે, કારણ કે એમણે શું કર્યું, આવું કેમ કર્યું એની એમને ખબર જ નથી.’ એ અજ્ઞાની જીવો છે. જ્ઞાની હોત તો આવું કરે ? તો અજ્ઞાનીને દોષ દેવાથી આપણું જ્ઞાન જ અજ્ઞાનમાં પરિવર્તિત થઈ જાય છે, આ યોગ્ય છે ?

મહાત્મા ગાંધીને ગોડસેએ ગોળી મારી, ત્યારે મહાત્માજી થોડાં પણ શ્વાસમય હોત તો એ મહાત્મા ‘હે રામ’ની સાથે એવું જરૂર કહેત કે ‘રામ એને માફ કરી દેજે’.

આપણે પણ સત્ત્વ વાંચન વાંચીએ છીએ, તત્ત્વ શ્રવણ કરીએ છીએ, સંત જીવન જોઈએ છીએ. ક્યારેક કોઈ આપણે દુભવી જાય ત્યારે જાગૃત બની આપણે એટલો જ વિચાર કરવો જોઈએ કે આજે મારે બીજા થકી જે આ દુઃખ ભોગવવાનું આવ્યું છે તે મારા પૂર્વ કર્મ આધારિત જ છે. એ જીવનો કોઈ દોષ નથી.

મારા પૂર્વ કર્મને કારણે મારે એ ભોગવવાનું હતું જ, એ જ હું ભોગવું છું. વર્તમાનમાં આ દુઃખ દેનાર તો નિમિત્ત છે, મારે એને શો દોષ દેવો ? મારે તો એનો આભાર માનવાનો કે જે આ દુઃખ હું ભોગવી રહ્યો છું એથી તો મારું એક કર્મ ખપાયું એટલે મારો એક કર્મ ક્ષય થયો એટલે હવે હું આ પરિસ્થિતિમાં સમતા રાખું છું. એટલે સમતાના શુભ કર્મ બાંધવાને માટે પણ આ વ્યક્તિ

નિમિત્ત બની છે. એટલે આ પ્રસંગથી તો મને બે લાભ થાય છે, કર્મનિર્જરા અને શુભકર્મ બંધ. મારા માટે તો આ સૌભાગ્ય છે. એટલે આપણે તો કાળને વિનંતિ કરવાની કે પળે પળે મને જાગૃતિ આપજે પછી ન પશ્ચાતાપ કે ન ક્ષમાની ચાચના.

આ મિચ્છા મિ દુક્કડં શબ્દ પણ હવે તો 'સાલ મુબારક' જેવો ચલાણી બન્યો છે. અજૈન મિત્રો જૈન મિત્રોને આ મિચ્છા મિ દુક્કડં શબ્દને આ રીતે જ સમજે છે અને ઉપયોગ કરે છે. જૈન મિત્રોએ પોતાના અજૈન મિત્રોને આ સમજાવવું જોઈએ, કે ભાઈ આખા વરસ દરમિયાન આપે મારા પ્રત્યે કોઈ દુષ્ટકૃત્ય કે પાપ કર્યું નથી તો અમને આ મિચ્છા મિ દુક્કડં ન કહો. આ સંવત્સરી અમારું નવું વર્ષ નથી. અમારું નવું વર્ષ પણ કારતક સુદ એકમે જ છે બધાની જેમ જ.

મિચ્છા મિ દુક્કડં ભાવના-વિચાર-આચાર એ જિનવાણી છે. પશ્ચાતાપ કરવો, પોતાનાથી અન્ય પ્રત્યે થઈ

પ્રકાશ- સમીક્ષાના જાહેરાત દર			
પ્રકાર	સાઈઝ	કલર	બ્લેક/વ્હાઈટ
આખું પાનું	160 x 225 mm	9,000/-	5,000/-
અડધું પાનું	160 x 111 mm	5,000/-	2,700/-
પા. પાનું	77 x 111 mm	3,000/-	1,500/-
૧/૮ પાનું	77 x 54 mm	-	800/-
૧/૧૬ પાનું	77 x 27 mm	-	450/-

ચેક C.D.O. PRAKASH SAMIKSHA SAMITI ના નામે લખવા

જાહેરાત/લવાજમ ભરવા અમારી બેંક અકાઉન્ટની વિગત નીચે મુજબની છે.

For NEFT Transfer

Type of Account : Saving
Account Number : 002001003686
Name of the Bank : Shri Arihant Co-op Bank Ltd.
IFSC Code : ICIC00ARIHT
MICR Code : 400800003

Name of the Account: C D O Prakash Samiksha Samiti
For Mobile App Transfer

Our MMID Code : 8359036
Our Cell Number : 9324618606

You must write separate letter giving payment reference number, amount and date of transfer.

For old subscribers- Just give your Subscription Number for New Subscribers - Give full address as per above guidelines

જાહેરાત / લવાજમ મોકલ્યા પછી બેન્કનો રેફરન્સ નંબર, રકમ તથા તારીખની વિગત અલગથી મોકલવી.

જુના ગ્રાહકોએ ફક્ત ગ્રાહક નંબર મોકલવો.

નવા ગ્રાહકોએ પૂરું સરનામું ઉપર મુજબની સુચના પ્રમાણે લખી મોકલવું.

For Cheque Payment

Draw your cheque in the name of "C D O Prakash Samiksha Samiti" and payable at par at Mumbai.

ચેકથી જાહેરાત/ લવાજમ ભરનારાઓને ચેક

C D O Prakash Samiksha Samiti નાં નામથી મોકલવું.

ચેક at par મુંબઈ હોવો જોઈએ.

ગયેલા પાપો અને દુઃખો માટે હૃદયથી માફી માગવી એ પ્રત્યેક સંસ્કારી જીવનું કર્તવ્ય છે.

જ્ઞાન આગળ વધે કે ન વધે, જો કે જ્ઞાન પોતે જ એટલું બળવાન છે કે એ યથા સમયે પ્રગટે-પ્રકાશે અને આગળ વધવાનું જ છે. પણ 'મિચ્છા મિ દુક્કડં' એ નવા વરસની શુભેચ્છા છે એવું અજ્ઞાન આગળ વધવું તો ન જ જોઈએ, એ માટે પ્રત્યેક શ્રાવકે જાગૃત રહેવું જ રહ્યું.

પુનઃપુનઃ વિચારીએ કે નિમિત્તને ક્યારેય દોષ ન દઈએ. સદા સર્વદા પ્રત્યેક વાણી અને વર્તનમાં જાગૃત રહીએ તો આ ક્ષમાપના માગવાનો અવસર ન જ આવે. ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર અધ્યયન-૨૯, ગાથા-૧૭માં કહ્યું છે. :

“હે ભગવાન ! ક્ષમાપનાથી જીવને કયા ફળની પ્રાપ્તિ થાય છે ?”

“હે શિષ્ય ! ક્ષમાપનાથી ચિત્તની પ્રસન્નતાની પ્રાપ્તિ થાય છે. ચિત્તની પ્રસન્નતાની પ્રાપ્તિથી સર્વે પ્રાણભૂત જીવ અને સત્વ આદિમાં મૈત્રી ભાવની ઉત્પત્તિ થાય છે અને મૈત્રી ભાવને પ્રાપ્ત કરીને આ જીવ ભાવ વિશુદ્ધિ દ્વારા સર્વથા નિર્ભય થઈ જાય છે.”

પ્રત્યેક જીવના જીવનમાં આવું પ્રભાત પ્રત્યેક પળે ઊગો એવી પ્રાર્થના.

સદાય જાગૃત રહેવાનો પ્રયત્ન કર્યો હોય છતાં 'તુંડે તુંડે મતિઃ ભિન્ન' એ વાસ્તવિકતાને કારણે મતભેદ થયા હોય, જે કદાચ મનદુઃખ સુધી પહોંચ્યા હોય, તો એ સર્વેની ક્ષમા માંગીએ... મિચ્છા મિ દુક્કડં...!

- ધનવંત શાહ, પ્રબુદ્ધ જીવનમાંથી સાભાર

રીયલ હેન્ડ એમ્પ્રોઈસરી, રીઅલ જરી,
ચોકબંધ ઘરચોળા, ડિઝાઈનર સાડી, પ્યોર સિલ્ક સાડી
તેમજ એક્સકલુઝીવ ડ્રેસ માટે

Since 1984...

Lagna Deep

બી-૧૩, જલારામ આશિષ દેવીદયાલ રોડ,
મુલુન્ડ (વેસ્ટ), મુંબઈ-૪૦૦ ૦૮૦.
ફોન : ૨૫૬૮૦૮૦૭ (૦૨૨)
Mob.: 7666688881 / 7666622229

ચાલો જહેમતે જાળવીએ આગવું દશાઈ કૌવત, આગવું દશાઈ ગૌરવ

ઉત્તમભાઈ કલ્યાણજી ખોના (શાહ) • કૌશલ ઉત્તમભાઈ ખોના (શાહ)

મો. 098225 30391 મો. 088057 55551

યુ. કે. ખીમજી એન્ડ કું. હળદર - જનરલ વ્યાપારી

વસંત માર્કેટ યાર્ડ, સાંગલી, મહારાષ્ટ્ર.

नवपद आयंजिल ओणी - मोडपर नगरे

(ता. ०७-१०-२०१६ थी ता. १५-१०-२०१६)

सहर्ष ज्ञेयविवानुं के श्री मोडपर तीर्थना ट्रस्टजोर्ड द्वारा आ वर्षे नवपद आयंजिल ओणीनुं आयोजन करवानुं करव्युं छे. आ कार्य माटे तीर्थोद्वार प्रेरक प्रतिष्ठा निश्रा दाता सौम्य स्वभावी, साहित्य दिवाकर, राजस्थान दिपक प.पू.आ.भ. श्री कलाप्रबन्धसागरसूरीश्वरजु म.सा. तेमज अचलगयछना श्रमण-श्रमणी द्वारा प्रोत्साहन, आशीर्वाद अने प्रेरणा मजेल छे.

आसो मासनी ओणी : आसो मास ओणी वि. सं. २०७२ आसो सुद ७ने शुक्रवार, ता. ०७-१०-१६ थी आसो सुद १५ (पुनम) शनिवार, ता. १५-१०-१६ दरम्यान उजवाशे. ता. ६-१०-१६ना अत्तर पारणा अने तो १६-१०-१६ना पारणा करवावामां आवशे. ओणी दरम्यान विधि विधान अने श्रीपाण - मयणानो रास तेमज प्रवचन माटे अचलगयछना विधापीठना विद्वान आराधको पधारशे.

निमंत्रण : आ महोत्सव प्रसंगे नव दिवस आयंजिल करवा आप सर्वेने भावभर्युं निमंत्रण सहर्ष पाठवीअे छीअे. आशा छे अमार आ प्रथम ओणीना कार्यक्रममां आप सहभागी थई अमने प्रोत्साहन आपशो.

आपने सुविदित छे तेम श्री मोडपर तीर्थनी प्रतिष्ठा ता. ५-६-२०१४ना धामधुमथी थई हती. श्री सुपार्श्वनाथ जिनालय, श्री आदिनाथ जिनालय, विशाण उपाश्रय, भोजनशाण अने अतिथिगृहना प र्म तीर्थमां छे. अन्य वधाराना सगवड जर्जर पडता करवामां आवशे. आसो मासनुं हवामान ठंडु अने अनुकूल हशे.

टीकीटो : प्रथम १० नाम लभावनार यात्रिकोनी टीकीट संघ तरफुथी आववानी अने पाछा जवानी कटावी आपवामां आवशे. वहेलो ते पहलेलोना धोरणे नामो श्री संघना महेंताजु श्री नितिनभाई भायचंद धरमशी मो. ८८२२८५०८१४ पासे लभाववा विनंती. आ माटेना दाताना अमे आभारी छीअे अने तेमनुं नाम अवसरे जणाववामां आवशे.

दान योजना : नवपद आयंजिल ओणीना लाभार्थी पट्टिवारो आपणामां थी घणा अेवा भाग्यशाणी छे जेअो आयंजिल करी शकता नथी. परंतु करवावथी सरभो लाभ लई शके छे. दान योजना नीचे मुजब रहेशे.

- ओणीना सुर्वदा लाभार्थी र्. १,००,०००/-
- ओणीना रजत लाभार्थी र्. ५०,०००/-
- अेक दिवसना अर्थना शुभेच्छक र्. ११,०००/-
- अेक दिवसनी प्रभावनाना दाता र्. ५,०००/-

उपरोक्त दाताओना नामनी जहेरात अने भेनर लगाडवामां आवशे. सर्व साधारण रुं १ आना र्. ५००/- प्रमाणे स्वीकारवामां आवशे. करण करवावण अनुमोदन सरभा लाभ निपजवे.

ओणीना कवीनरो :

जुवराज कीलाचंद नागडा (ओरीवली) मो. ८८२०८४४८७० तिलकचंद जयंतीलाल भोना (जामनगर) मो. ८८२५०८४५०८ नरेन्द्र कुंवरजु धरमशी (घाटकोपर) मो. ८८२०९३१६३६ शांतिलाल टोकरशी लापसीया (घाटकोपर) मो. ८३२७०९७४५३ नरेन्द्र जेतशी शीयाल (डोम्बीवली) मो. ८८२००३४२६८

कार्यकर्ता :

आ ओणी महोत्सवमां पधारी आप आपनी अमुत्य सेवा आपवा ईच्छता हो तो आपने पधारवा भावभर्युं आमंत्रण छे. आपना पधारवानी जण श्री नितिनभाई धरमशीने जण करवा विनंती. आशा छे आप सौ आ महोत्सवमां पधारी अमने साथ सहकार आपशो.

श्री मोडपर सुपार्श्वनाथ महाराज श्वेतांजर मूर्तिपूजक जैन देरासर अने उपाश्रय ट्रस्टीओ तथा कारोजारी सभ्यो.

पंजभाई केशवजु धरमशी - प्रमुज ट्रस्टी

नवीनचंद्र रतनशी लोडाया (शाह) - मान्.मंत्री ट्रस्टी	उत्तमभाई हेमराज लोडाया - जजानची ट्रस्टी
अशोकभाई मणीलाल ईड - ट्रस्टी	सुनीलभाई माणोकजु लोडाया - ट्रस्टी
जुवराजभाई कीलाचंद नागडा - ट्रस्टी	भुपेन्द्रभाई लजमशी लोडाया - ट्रस्टी
मनोजभाई भवानजु भोना - ट्रस्टी	राजेशभाई कांतीलाल धरमशी - ट्रस्टी
दिलीपभाई दुंगारशी लापसीया - ट्रस्टी	नरेन्द्रभाई कुंवरजु धरमशी - ट्रस्टी

कारोजारी सभ्यो :

नरेन्द्रभाई जेतशी शीयाल, भरतभाई लक्ष्मीचंद दौलत, तिलकचंद जयंतीलाल भोना, गुलाबभाई श्रीकमजु नागडा

मुंभई कार्यालय : श्री आर्य जैन कल्याण केन्द्र, १०३, मेघरत्न बिल्डींग, देरासर लेन, घाटकोपर (पूर्व), मुंभई - ४०० ०७७.

महेताजु : श्री नितिनभाई : ०२२ - २५०१ १७८८ मो. : ८८२२८ ५०८१४

જય શ્રી અંબેમા

ગામ મંજલ રેલડીયામાં બિરાજમાન

ધરમશી પરિવારના અંબેમાને નમતા ભાવિકો જોગ

આપણા માતાજીના ભુઈમાંની નાદુરસ્ત તબીયતને કારણે તેમણે ગંધી માતાજીના સ્થાન પર જઈને પાછી સોંપી દીધેલ છે, માટે નવા ભુવા બનાવવા માટે ચંડીપાઠ અને બીજી વિધીઓ તા. ૧૨-૧૧-૧૬થી ૧૪-૧૧-૧૬ના મંજલ રેલડીયા માતાજીના સ્થાને રાખવામાં આવેલ છે. તો માતાજીને નમતા બધા ભાવિકોને વિનંતી છે કે તેઓ નિર્ધારિત તારીખ સુધી પહોંચી આવે, અને આવવાની જાણ અમોને કરે જેથી કરીને તેમના રહેવાની અને જમવાની ઉચિત સગવડ કરી શકાય.

માતાજીની સમુહ પહેડી

માતાજીની સમુહ પહેડી તા. ૨-૧૦-૨૦૧૬ રવિવારે સવારે ૯ થી ૨ વાગ્યે સુધી રોટરી ક્લબ ઓફ ડોમ્બિવલી (ઈસ્ટ) સુવિધિનાથ જૈન દેરાસર પાસે રાખવામાં આવેલ છે તો ભાવિકો અને નિયાણી બહેનોને સહપરિવાર સમયસર પધારવાનું ભાવભર્યું આમંત્રણ છે.

નવીનભાઈ ધરમશી - 09820515951 પ્રશાંત ધરમશી - 09029236366

ધનજીભાઈ ધરમશી - 09323645340 જીતેન્દ્ર ધરમશી - 09833690556

વિજય ધરમશી - 09833667366

હોટસઅપ ગ્રુપ જય અંબેમાતાજી માં જોડાવા

કર્ણિક ધરમશી - 09833888990

સાંચરા ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ - સાંચરા

ટ્રસ્ટ તરફથી ભારતમાં વસતા સાંચરાવાસી વિદ્યાર્થીઓને અભ્યાસ માટે ફીનો ખર્ચ આપવામાં આવશે.

અરજી ફોર્મ માટે સંપર્ક :

સાંચરા ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ, વી.આર. મોમાયા એન્ડ કું.,
આર્મી-નેવી બિલ્ડીંગ - ૧૪૮, મહાત્મા ગાંધી રોડ,
મુંબઈ - ૪૦૦ ૦૦૮. ફોન : 022-2844568

અજિતનાથ મહારાજ જૈન દેરાસર મુ.પો. દલતુંગીની કલર પાના નં. ૨-૩ પરની જાહેરાતમાં ઉમેરીને વાંચવું.

પર્યુષણ પર્વ દરમિયાન સાધર્મિક ભક્તિનો રૂ. ૧૧૦૦૦/-ના નકરાથી ભાગ લેનારા ભાગ્યશાળીઓ
૯) માતુશ્રી સોનબાઈ જેઠાલાલ રાયશી લાપસીયા (દલતુંગી - મુલુંડ) અને માતુશ્રી સોનબાઈ દામજી લખમશી માલદે (દલતુંગી - ઘાટકોપર), ૧૦) માતુશ્રી વિજયાબેન ડુંગરશી સામજી લાપસીયા (દલતુંગી - મુલુંડ) અને માતુશ્રી મણીબાઈ હીરજી નાયાભાઈ માલદે (દલતુંગી - ડોંબિવલી).

શ્રી આશાપુરામાં (ભદ્રેશ્વર)ને નમતા ક.દ.ઓ. જૈન ગોસર પરિવાર

ભદ્રેશ્વર ગામે બીરાજમાન શ્રી આશાપુરામાં ને નમતા બધા ગોસર ભાઈઓને જણાવવાનું કે આસો સુદ નવરાત્રીમાં છઠને તા. ૦૭-૧૦-૨૦૧૬ના દિવસે બધા ભાવિકોએ સહપરિવાર ભદ્રેશ્વર ગામે આવી જવાનું રહેશે.

૧. આસો સુદ સાતમ ને તા. ૦૮-૧૦-૨૦૧૬ના સવારે માતાજીના સમુહ નૈવેદની તૈયારી કરવામાં આવશે. ત્યારબાદ સાંજે શ્રી પુડસીદાદાની પુનઃ પ્રાણ પ્રતિષ્ઠાના સ્થગિત ચઢાવાનો આદેશ આપવામાં આવશે.

૨. આસો સુદ આઠમ ને તા. ૦૯-૧૦-૨૦૧૬ના સવારે ચઢતે પહોરે વાજતે ગાજતે શ્રી આશાપુરા માંના મંદિરની ધજા ચઢાવવામાં આવશે અને સમૂહ માં માતાજીના નૈવેદ જુહારવામાં આવશે.

૩. આસો સુદ નોમ ને તા. ૧૦-૧૦-૨૦૧૬ના દિવસે ગોએરસમા ગામે શ્રી સગતમાતાની અને બારોઈ ગામે શ્રી પુડસાદાદાની સમુહ પહેડી કરવામાં આવશે.

૪. આસો સુદ અચ્ચારસ ને તા. ૧૨-૧૦-૨૦૧૬ના દિવસે શુભ ચોઘડિયે શ્રી પુડસાદાદાની પુનઃ પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા ગોસર નુખના ભુઈમાં અ.સૌ. કલ્પનાબેન કિરીટભાઈ ગોસરના આદેશથી અને શ્રી ભાલારાદાદાનાં ભુવા શ્રી દિનેશભાઈ દંડની ઉપસ્થિતિમાં કરવામાં આવશે.

શ્રી હિતેન્દ્ર ભવાનજી ગોસર

૫૦૩, ૫મા માળા, સ્નેહદીપ, ૧બી, ઓલ્ડ મહાડા, દેવરત્ના નગર, સ્વાન મિલ રોડ, ચુનાભટ્ટી (ઈસ્ટ),
મુંબઈ-૪૦૦ ૦૨૨. મોબાઈલ : 09324106060, 08097940094 • ઈ-મેલ : prashantgosar@gmail.com

ખાસ નોંધ : બધાએ પોતાના જુહારની યાદી શ્રી હિતેન્દ્રભાઈ ગોસરને તા. ૧૫-૯-૨૦૧૬ સુધી Whatsapp, E-mail, SMS અથવા પત્ર વ્યવહાર દ્વારા જ મોકલાવવી જેની બધાએ ખાસ નોંધ લેવી. મૌખિક આપેલ વિગતને સ્વિકારવામાં આવશે નહીં.

કલા - કસબ અને કલરનો અનોખો સમન્વય

જ્યોતિ સિલ્ક સાડી એમ્પોરીયમ
Sachi Jari maate real nam

૨૮, ગની મેન્શન, અરોરા થિયેટર પાછળ,
માટુંગા (સે.રે.), કિંગ્સ સર્કલ, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૧૯.
Tel.: 2404 3995 / 93222 58574 રવિવારે બંધ
Originally at Zaveri Bazar since 1976

શ્રી સમસ્ત કચ્છી દશા ઓશવાલ જૈન મહાજન
ટ્રસ્ટ બોર્ડ : ૨૦૧૬-૨૦૨૧

મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી : શ્રી કલ્પેશ મોતા, ઘાટકોપર,
શ્રી અરવિંદ એલ. લોડાયા, અન્ય કચ્છ ગાંધીધામ, શ્રી ચેતન
સોમચંદ મુનવર, કર્નાટકા બેદારી.

સેક્રેટરી જનરલ : શ્રી ચિમન મેઘજી મોતા, મુલુંડ.

મુંબઈ મહાજનનું પ્રતિનિધિત્વ કરનારા ટ્રસ્ટીઓ : શ્રી જયંત
વિશનજી છેડા, મુલુંડ, શ્રી રાજેન્દ્ર એમ. ખોના, મુલુંડ,
શ્રી બિપીન પાશ્વીર નાગડા, મુલુંડ, શ્રી લક્ષ્મીચંદ લાલજી
પોલડીયા, મુલુંડ, શ્રી ચેતનકુમાર ખીમજી મોમાયા,
ઘાટકોપર, શ્રી ચંદ્રસેન હીરાચંદ મોમાયા, ઘાટકોપર,
શ્રી વીણાબેન વિજય નાગડા, ગ્રાંટ રોડ, શ્રી માલતીબેન હરીશ
ધરમશી, વાશી, શ્રી લેરીન વર્ધમાન ખોના, પવઈ.

અન્ય ટ્રસ્ટીઓ : શ્રી તિલકચંદ એન. દંડ, મહારાષ્ટ્ર મલકાપુર,
શ્રી ઉત્તમ કે. ખોના, મહારાષ્ટ્ર સાંગલી, શ્રી દીપક પોલડીયા,
મહારાષ્ટ્ર ભુસાવલ, શ્રી ગુલાબ ધનજી દંડ, ગુજરાત
અમદાવાદ, શ્રી નિશીત આણંદીલાલ દંડ, ગુજરાત વડોદરા,
શ્રી સુધીર જવેરચંદ સોની, કર્નાટકા ગદગ, શ્રી રાજેશ
મોમાયા, તામિલનાડુ ચેન્નઈ, શ્રી ધનપત એલ. મોતા, આંધ્ર
પ્રદેશ હૈદરાબાદ, શ્રી મુલુંચંદ પદમશી મોતા, કેરલા, બડગરા,
શ્રી નિલેશ એમ. પોલડીયા, મુલ કચ્છ બાયઠ, શ્રી કલ્પેશભાઈ
અરવિંદ દંડ, શ્રી પ્રવિણ એમ. મૈશેરી, એમપી રાયપુર, શ્રી
પદમશી કે. લોડાયા, પૂર્વ ભારત કોલકતા, પૂર્વ ભારતના એક
ટ્રસ્ટીની નિમણૂક હવે થશે.

આયરીસ બેંકવેટ એ.સી. હોલ

Iris Banquette

● સગપણ વિધિ
● લગ્નોત્સવ
● શ્રીમંત પસંગ
● કોન્ફરન્સ
● મેટ્ટુમેઘર
● મિટીંગ - સેમિનાર
બધા શુભપસંગો માટે સાદર્શ

● સગપણ વિધિ
● લગ્નોત્સવ
● શ્રીમંત પસંગ
● કોન્ફરન્સ
● મેટ્ટુમેઘર
● મિટીંગ - સેમિનાર
બધા શુભપસંગો માટે સાદર્શ

● ENGAGEMENT
● WEDDING
● BABY SHOWER
● CONFERENCE
● GET TOGETHER
● MEETING - SEMINAR &
● ALL JOYOUS OCCASION

Contact: Arvind Dand (Bayath) - 9892036390
Jayesh Dagha (Varadiyal) - 9702144031 / 25905257 / 67988758
Add.: Purshottam Kheraj Estate, Dr. Rajendra Prasad Road,
Near Gyan Sarita School, Mulund (W), Mumbai - 80.
આપના શુભ પસંગની બધી વ્યવસ્થા આત્મીયતાભાવે
સૌથી જવાબદારી મુક્ત થઈ પસંગ માણો

મહારાષ્ટ્ર ગુજરાતી સમાજ મહામંડળની કારોબારીમાં
ત્રણ જ્ઞાતિ આગેવાનો

મહારાષ્ટ્ર ગુજરાતી સમાજ મહામંડળની રવિવાર
તા. ૨૧ ઓગસ્ટ ૨૦૧૬ના હોટલ સમ્રાટ, ચર્ચગેટ મુંબઈ
મધ્યે મળેલ સામાન્ય સભામાં નીચે મુજબના પદાધિકારીઓ
અને કારોબારી સભ્યો બિનહરીફ ચૂંટાઈ આવ્યા હતા.

પ્રમુખ હેમરાજ શાહ મુંબઈ, ઉપપ્રમુખ ભરતભાઈ શાહ,
પુના, મહામંત્રી જયપ્રકાશ પારેખ, નાગપુર, મંત્રી નીતાબેન
સુભાષ શેઠ મહાડ, ખજાનચી લખમશી શાહ, મુંબઈ.

પદાધિકારીઓ ઉપરાંતના ૨૦ કારોબારી સભ્યોમાં ૩
જ્ઞાતિ આગેવાનોને સ્થાન મળ્યું છે. મુંબઈનું પ્રતિનિધિત્વ
કરવાનું માન મુલુંડવાસી શ્રી સમસ્ત ક.દ.ઓ. મહાજનના
સેક્રેટરી જનરલ ચીમન મોતાને, ભીવંડીનું પ્રતિનિધિત્વ
કરવાનું માન બીપીન નાગડાને અને નાંદેડનું પ્રતિનિધિત્વ
કરવાનું માન કેતન નાગડાને પ્રાપ્ત થયેલ.

મહારાષ્ટ્ર કે મુંબઈ રહેતી ૧૮ વર્ષની ઉપરની કોઈપણ
વ્યક્તિ કે સંસ્થા, જ્ઞાતિ સંસ્થા મંડળ રૂા. ૧૨ હજાર ભરીને
સભ્ય થઈ શકે છે. સભ્ય પદ માટે સંપર્ક : મહારાષ્ટ્ર ગુજરાતી
સમાજ મહામંડળ, રેખા પ્રકાશન, ૪૧, કરેલવાડી, ઠાકુરદ્વાર,
મુંબઈ-૨.

પ. પૂ. ભટ્ટારક જૈનાત્યાર્થ શ્રી જિનેન્દ્રસાગરસૂરીશ્વરેશ્વરો નમઃ
॥ શ્રી મહાકાલી પ્રસાદત્ શ્રી મુખ હુજૂર ॥

જય જય શ્રી અનંતનાથ

શ્રી મહાકાલી દેવીના ૨૧ વરસ ઉત્સવે આમંત્રણ

શ્રી અચલગચ્છના દેવી શ્રી મહાકાલી માતાજીનો ભક્તિ ઉત્સવ પહેડી ૨૧મું વરસ. આસો સુદ ૨
રવિવાર, તા. ૨-૧૦-૨૦૧૬ના ઘાટકોપર સભાગૃહ - રાષ્ટ્રીયશાળા સવારે ૮ વાગ્યાથી ૨ વાગ્યા સુધી રાખેલ છે.
સૌ ભાવિકોને પૂજન-વંદન-પહેડી પ્રસાદ ભક્તિસંગીત મહાઆરતી દર્શને પધારવા આમંત્રણ.

૨૧મા વરસના સહયોગી પરિવારો

માતૃશ્રી નવલભાઈ નવીનચંદ્ર ધરમશી (પૂના-સુથરી)
માતૃશ્રી દેવકુંવર ગુલાબચંદ ભાટે (ખોના), વિપીન ભાટે (નાસીક-નલીયા)
માતૃશ્રી ભાનુમતી બાબુભાઈ શાહ, અ.સૌ. પ્રવીણા રમેશ શાહ (કોચીન-માંડવી)
કુમારી ઉર્વશી નીતિન કાન્તીલાલ નાગડા (ડોંબિવલી-જખૌ)

ભક્તિસંગીત શ્રી કિશોર મનરાજા અને હંસકુમાર મૈશેરી તથા સાથી કલાકારો
નિમંત્રક : ● ૨૧મા વરસના દાતાશ્રીઓ ● યતિશ્રી મોતીસાગરજી મહારાજ ● શ્રી જિનેન્દ્ર જ્યોર્તિધામ મંદિર ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટીઓ

ભાવભર્યું આમંત્રણ સ્વીકારી ભાવિકો પધારશોજી.

ક્ષમા : મનના આકાશનું મેઘધનુષ

દોસ્તી અને ક્ષમા ફરિશ્તાઓના નસીબમાં પણ નથી હોતાં. મૈત્રી અને માફી, બહાદુરી અને આંસું, પ્રેમ અને પીડા તો આ ક્ષણભંગુર માનવજીવનનું જ ધન છે.

ઠીક નથી, પોતે શોક કેમ મનાવવો તે પણ દુનિયા નક્કી કરી આપે તે બરાબર નથી. મીરાંનું મન ખૂલે છે, હળવું થાય છે. તે ઝીનતને કહે છે, 'તેં મને શું આપ્યું છે તેની તને કલ્પના નથી.'

હિમાચલ પ્રદેશની ઝીનત અને રાજસ્થાનની મીરાં - આ બંને યુવતીઓના પતિ દુબઈમાં કમાવા જાય છે. દુબઈમાં એ બંને સાથે રહેતા હોય છે. એક અકસ્માતથી મીરાંનો પતિ શંકર મૃત્યુ પામે છે. આરોપ ઝીનતના પતિ આમીર પર આવે છે. જો મીરાં માફીનામા પર સહી કરી આપે તો જ આમીરનો જીવ બચે.

શંકર રાજસ્થાનનો હતો તે સિવાય ઝીનતને કંઈ ખબર નથી. રાજસ્થાન તેણે કદી જોયું પણ નથી. આટલી માહિતી અને એક ફોટો લઈ તે એકલી રાજસ્થાન જાય છે. તેને છેતરીને સામાન લઈ જનાર એક બહુરૂપી જ પછી તેને મદદ કરે છે. અનેક અવરોધો પાર કરી મીરાંને મળે છે. ઝીનત નિર્ભય, બહાદુર અને સ્વતંત્ર વિચારોવાળી છે, જ્યારે મીરાં પરંપરાના બીબામાં ઢળેલી અને પરંપરાને નામે થતું શોષણ કોઈ સવાલ કર્યા વિના વેઠી લેવા ટેવાયેલી છે. વિધવાના આચારવિચાર ચુસ્તપણે પાળતી મીરાં દિવસમાં માત્ર એકવાર બહાર નીકળે છે અને તે મંદિર જવા. મંદિરમાં જ તેની અને ઝીનતની મુલાકાત થતી રહે છે. ઝીનતની વાતો મીરાંને જીવનને જોવાની નવી દૃષ્ટિ આપે છે. મીરાંને સમજાય છે કે પતિને પ્રેમ કરનારી વિધવાએ હસી ન શકાય તેવું હોતું નથી, મૃત પતિના જન્મદિવસે તેને આનંદપૂર્વક યાદ કરવો એ અપરાધ નથી, મન મારીને જીવવું

પણ ઘરમાં મીરાં માટે નવો જંગ ઊભો થાય છે. બાપદાદાની મોટી હવેલી ગિરવે મુકાયેલી છે. તેને છોડાવવાના પૈસા ભેગા કરવા જ શંકર દુબઈ ગયો હતો. તે મૃત્યુ પામ્યો, હવે કોઈ આવક નથી. હવેલી ચાલી જશે તો આબરું જશે. એક માણસ છે જે હવેલી છોડાવવાના પૈસા આપે, પણ બદલામાં તે જ્યાં સુધી રાજસ્થાનમાં છે ત્યાં સુધી તેને મીરાં જોઈએ છે. 'હું દુર દક્ષિણમાંથી આવ્યો છું. એકલો છું. પુરુષ છું. મારે પણ મારી જરૂરિયાત હોય ને? સસરાએ હજી હા નથી પાડી, પણ સોદો ખોટો નથી એવું તો તેને લાગે જ છે.

આ વાતની મીરાંને ખબર નથી, પણ એક દિવસ મીરાંને એ ખબર પડે છે કે ઝીનતના પતિએ જ પોતાના પતિની હત્યા કરી છે અને તે ઊકળી ઊઠે છે. તો ઝીનત અત્યાર સુધી તેને છેતરતી હતી. દોસ્તીના બહાને માફીનામા પર સહી કરાવી લેવી હતી. હોય, કદાચ અકસ્માત પણ હોય, ઝીનતનો પતિ કદાચ નિર્દોષ પણ હોય, પણ તેનાથી શું? પોતાનું સત્યાનાશ તો વળ્યું જ છે. પોતાના જીવનમાંથી પ્રેમ, આનંદ, સ્વતંત્રતા, શાંતિ હંમેશ માટે ચાલ્યા ગયાં છે. તે માફી આપવા તૈયાર નથી. ઝીનત ઘણી વિનંતી કરે છે, પણ મીરાં માફીનામા પર સહી કરવા તૈયાર થતી નથી - 'મારે બદલો જોઈએ છે. પ્રાણ સાટે

પ્રાણ. શંકરના હત્યારાને ફાંસી થશે ત્યારે જ મને શાંતિ થશે.’

ઘેર આવે છે ત્યારે સાસુસસરા ઊકળી ઊઠેલાં છે. પુત્રના હત્યારાની પત્ની સાથે દોસ્તી કરનાર પુત્રવધૂનો ગુનો માફ થાય તેવો નથી - તેને હવેલીની બહાર નીકળવાની મનાઈ કરી પૂરી દેવામાં આવે છે. મીરાંની દાદીસાસુ તેની પાસે આવે છે. આ દાદીસાસુ પણ નાની ઉંમરથી વિધવા થયેલી છે. મન મારી મારીને જીવી છે. સગાં દીકરાએ પણ તેને ગણતરીમાં લેવાનું છોડી દીધું છે. સ્વભાવ તેથી કડવો થઈ ગયો છે. શંકર હતો ત્યારે તેનો મીરાં પરનો પ્રેમ જોઈ, મીરાંનો સૌભાગ્ય - શણગાર બળીને રાખ થઈ જતાં અને એટલે વાતે વાતે તેને તોડી પાડવામાં અજબ આનંદ લેતાં દાદીમાનું માતૃત્વ મીરાંને વિધવાવેશમાં જોઈ જાગી ઊઠ્યું છે. મીરાંની પીડા જોઈ દાદીમાના મનમાં સહાનુભૂતિ અને પ્રેમ પ્રગટ્યાં છે. વેદનાએ સમદુખિયાં વૃધ્ઘ દાદીમા અને તરુણ પૌત્રવધૂ વચ્ચે નવી દોસ્તી કરાવી આપી છે. મીરાંને પૂરી દેવામાં આવે છે અને દાદીમા તેની પાસે આવે છે ત્યારે મીરાં કહે છે, ‘મને માર્ગ સૂઝતો નથી. હું મારા બીબામાં જીવવા ટેવાઈ ગઈ હતી. જિંદગીની દોર બીજાના હાથમાં હતી તો શાંતિ હતી. અને હવે ઝીનતના પતિની જિંદગી મારા હાથમાં શા માટે છે? હું કંઈ ભગવાન છું? મારે બદલો જોઈએ છે તેમાં શું ખોટું છે?’ દાદીમા કહે છે, ‘તારું મન શું કહે છે?’ ‘મન? એ તો મરી ગયું છે.’ ‘એમ મને મરે નહીં. તે કહેવાનું છોડે પણ નહીં. તે જ તને રસ્તો બતાવશે.’

અને મીરાં હવેલીમાંથી નીકળી મંદિરમાં જાય છે. ઝીનતને બદલે તેની ચિકી મળે છે. ‘મેં તને છેતરી નથી. મારું ચાલે તો તને તારો શંકર પાછો લાવી આપું. તેં માફીનામા પર સહી કરી હોત તો મારો આમીર બચી જાત, પણ તારી મન :સ્થિતિ

પણ મને સમજાય છે. હું પાછી જાઉં છું. નિરાશ છું, પણ મારી ઝોળી ખાલી નથી. તારી મૈત્રીથી ભરેલી છે. આનંદમાં રહેજે.’

માફીનામાનો પોતે ફેંકી દીધેલો કાગળ શોધી, મીરાં ઝીનતને આપવા દોડી જાય છે. પ્લેટફોર્મ પર ઊભેલી ટ્રેનમાં બેસી ગયેલી ઝીનતને શોધી મીરાં તેના હાથમાં માફીનામું મૂકે છે. ટ્રેન ઉપડે છે. ઝીનત બારણે આવી હાથ લંબાવે છે. મીરાં એ હાથ પકડી ચડી જાય છે. બંને ખુશખુશાલ બહેનપણીઓને તેમની નવી જિંદગી તરફ લઈ જતી હોય તેમ ટ્રેન ઝડપભેર આગળ વધે છે અને ફિલ્મ પૂરી થાય છે. હા, આ વાર્તા ‘ડોર’ ફિલ્મની છે. જો મૈત્રી માણસને માણસ સાથે જોડી રાખતી દોરનું નામ છે તો ક્ષમા એ દોર સાથે લંબાઈ પતંગની જેમ આકાશે ઊડવાનું નામ છે.

એક મજાનું અવતરણ છે : ‘ક્ષમા આપવી એટલે ચોક્કસ શું તે સમજતાં મને લાંબો વખત લાગ્યો. મારા ગળે એ ઊતરતું જ ન હતું કે મને તકલીફ આપવાનું પસંદ કરનાર વ્યક્તિને હું ક્ષમા શા માટે આપું? કેવી રીતે આપું? પણ સારા એવા આત્મમંથન પછી મને પ્રતીતિ થઈ કે ક્ષમા એટલે એ વ્યક્તિને તાબે થઈ જવું, તેનો બચાવ કરવો કે તેણે તેવું શા માટે કર્યું તેના બહાના શોધવા તેવું નથી. ક્ષમા આપવી એટલે એ બધાથી ઉપર ઊઠવું. ક્ષમા આપવી એટલે જતું કરવું. ક્ષમા આપવી એટલે ન્યાય તોળવાનો ને બદલો મેળવવાનો મોહ છોડવો.

ક્ષમા આપવી એટલે તેના અને પોતાના હૃદયની શાંતિને મહત્ત્વ આપવું. ક્ષમા એકને માટે પશ્ચાતાપનો માર્ગ ખોલે છે અને બીજાને આપે છે હળવાશ અને રાહતથી ભરેલી જિંદગી.’

- લાઈફલાઈન

- સોનલ પરીખ

કર્મની કથની

જૈનદર્શન અનુસાર મુખ્ય આઠ કર્મ છે. તેમાં કર્મ કેવા કેવા દાવ ખેલીને રમત રમાડે તેનું આલેખન, કર્મનું સ્વરૂપ વગેરેનું ચિત્રણ કથા સહિત અહીં પ્રસ્તુત છે.

જ્ઞાનવરણીય કર્મ

રમત રમાડે કર્મરાયજી દાવ રમે છે સઘળા, કોઈને બનાવે રંક તો કોઈ ને બનાવે રાજા

આત્માનો મુખ્ય ગુણ જ્ઞાન છે તે અનંત છે. જગતનાં અનંત જ્ઞેય પદાર્થોને પ્રકાશિત કરવા માટે સમયજ છે. તેમ છતાં આજે આપણું જ્ઞાન અનંત જ્ઞેય પદાર્થોને પ્રકાશિત કરી શકતું નથી. જેમ સૂર્ય બધાને પ્રકાશિત કરી શકે તેવો શક્તિશાળી છે, છતાં જ્યારે તેના પર વાદળાં આવી જાય ત્યારે તે બધા પદાર્થોને પૂર્ણ પ્રકાશિત કરી શકતો નથી. એવી જ રીતે અનંત વસ્તુને જણાવનાર આત્માના જ્ઞાનગુણરૂપી સૂર્ય ઉપર જ્ઞાનાવરણીય કર્મરૂપી વાદળાં આવી જવાથી આપણને અનંત વસ્તુઓનું જ્ઞાન થતું નથી.

શાસ્ત્રકાર ભગવંતે જ્ઞાનાવરણીય કર્મને આંખે બાંધેલા વસ્ત્રના પાટાની ઉપમા આપી છે. જેમ કે કોઈ

વ્યક્તિની આંખો પર કપડાંના ઘણાં પડવાળો પાટો બાંધવામાં આવ્યો હોય તો તે આંખો હોવા છતાં વસ્તુઓને સંપૂર્ણ રીતે જોઈ શકતો નથી. તેવી જ રીતે આપણે પણ અનંત જ્ઞાનની શક્તિ ધરાવતા હોવા છતાં જગતના પદાર્થોને પૂર્ણતઃ જાણી શકતા નથી. જેમ જેમ આંખ ઉપરના (કપડાના) પાટાના પડ ખૂલતાં જાય તેમ તેમ વસ્તુને વધુ સારી રીતે જાણી શકાય છે. તેવી જ રીતે જ્ઞાનાવરણીય કર્મ જેમ જેમ ઓછુ થયું જાય, તેમ તેમ આપણું જ્ઞાન વધુ ને વધુ વસ્તુઓને પ્રકાશિત કરી શકે છે. જ્ઞાનાવરણીય કર્મની મતિ, શ્રુત, અવધિ, મનઃપર્યવ અને કેવળજ્ઞાનાવરણીય આ પાંચે ઉત્તર પ્રકૃતિઓ છે.

માષતુષ મુનિનું દેષ્ટાંત

પાટલીપુત્ર નગરમાં રહેતાં બે ભાઈઓ દીક્ષા લઈ જૈન સાધુ બન્યા. તેમાં એક ભાઈની બુદ્ધિ તેજ હોવાથી શાસ્ત્રોનો ગહન અભ્યાસ કરી બહુશ્રુત જ્ઞાની ગીતાર્થ બન્યા. ગુરુદેવે તેમને આચાર્યજીની પદવી આપી. જ્યારે બીજા ભાઈ મંદમતિવાળા હતા. આથી અભ્યાસમાં રુચી જાગી નહિ. ગોચરી પાણી લાવીને ખાઈને મસ્ત રહી સૂતાં રહેતા. જ્યારે આચાર્યશ્રીનો આખો દિવસ પઠન-પાઠનમાં પસાર થઈ જતો. ક્યારેક તો ગોચરી કરવાનો સમય પણ માંડ માંડ મળતો હતો. એકવાર આચાર્યશ્રી પોતાના ભાઈને જોઈને વિચરવા લાગ્યા કે, અરે ! આ કેટલા સુખી છે ! ખાઈ પીને સૂવું, ન કોઈ ચિંતા કે ચિંતન ! ત્યારે મને તો સમય જ નથી મળતો. કાશ હું પણ વધુ ભણ્યો ન હોત તો ? મૂર્ખત્વં હિ સખે મમાપિ સ્વિતં આવી દુર્મતિ આચાર્યશ્રીને સૂઝી. જ્ઞાન ઉપર દ્વેષભાવ લાવવાથી તેમનું જ્ઞાનાવરણીય કર્મ તો બંધાઈ ગયું. જોકે ત્યારબાદ તેમને ખૂબ પશ્ચાતાપ થયો અને પાછા પોતાના સ્વાધ્યાયમાં લીન બની ગયાં.

આયુષ્ય પૂર્ણ કરી સ્વર્ગે ગયા. સ્વર્ગમાંથી આવીને પાછા એક ગોવાળને ઘરે પુત્રરૂપે જન્મ્યા. યુવાવસ્થામાં સાધુ-સંતનો સમાગમ પ્રાપ્ત થતા દીક્ષા ગ્રહણ કરી સાધુ બન્યા. તેમની યાદશક્તિ એટલી સારી હતી કે રોજના ૫૦-૧૦૦ શ્લોકો કંઠસ્થ કરી લેતા હતા. પણ પૂર્વભવમાં બાંધેલું જ્ઞાનાવરણીય કર્મ આ ભવમાં ઉદયમાં આવ્યું. બન્યું એવું કે ગુરુદેવ પાઠ આપે પરંતુ તેમનાથી પાઠ

યાદ રહે નહિ. બે દિવસ, ત્રણ દિવસ વીતી ગયા છતાં પાઠ યાદ રહ્યો નહિ. ત્યારે ગુરુજી સમજી ગયા કે પૂર્વભવમાં બાંધેલું જ્ઞાનાવરણીય કર્મ ઉદયમાં આવ્યું લાગે છે. આથી તેમણે મારુષ, માતુષ અર્થાત્ કોઈની ઉપર દ્વેષ ન રાખ અને કોઈની ઉપર રાગ ન રાખ. આ બે શબ્દનું રટણ કરવાનું કહ્યું. પરંતુ જ્ઞાનાવરણીય કર્મના ઉદયને કારણે આ બે શબ્દ પણ તેમને યાદ રહેતાં નહિ, આથી તેઓ માષતુષ-માષતુષ બોલતા. લોકો પણ તેમના ઉપર હસતાં છતાં તેઓ સમતાભાવે સતત આ બે શબ્દનું રટણ કરતા જેથી તેમનું નામ માષતુષ મુનિ પડી ગયું.

માષતુષ નો એક અર્થ લોકોએ એવો પણ કર્યો કે માષ એટલે અડદ અને તુષ એટલે ફોતરાં. અર્થાત અડદની ફોતરવાળી દાળ એવો અર્થ કરીને લોકો તેમને અડદની દાળ જ વહોરવાવતા હતા, જે એમના સ્વાસ્થ્ય માટે પ્રતિકુળ હતી છતાં તેવો તપોભાવમાં સ્થિર રહી ભિક્ષા ગ્રહણ કરતા હતા. આ પ્રમાણે બાર વર્ષ વીતી ગયા છતાં પણ જ્ઞાન ગોખવામાં કંટાળો લાવ્યા નહિ. અંતે જ્ઞાનાવરણીય કર્મનો સંપૂર્ણ ક્ષય થવાથી તેમને કેવળજ્ઞાન પ્રગટ થયું. આ રીતે જ્ઞાનાવરણીય કર્મનું વાદળ દૂર થવાથી કેવળજ્ઞાન રૂપી સૂર્ય પ્રગટ થયો. જ્ઞાનની આશાતનાથી જે જ્ઞાનાવરણીય કર્મ બાંધ્યું હતું તેનો ક્ષય જ્ઞાનની ઉપાસના કરીને અનંતજ્ઞાની બન્યા. જ્ઞાનાવરણીય કર્મનો ક્ષય કરવા માટે જ્ઞાન-જ્ઞાનીની ઉપાસના જ સાચો માર્ગ છે.

દર્શનાવરણીય કર્મ

અનંતદર્શન, આત્માનો ગુણ છે. દર્શન એટલે વસ્તુનો સામાન્ય બોધ. સંપૂર્ણ લોકાલોકમાં રહેલાં સર્વા દ્રવ્ય-પર્યાયોને એક સાથે દેખાડનારી આત્મશક્તિને અનંતદર્શન કહે છે. જીવ હંમેશાં દ્વષ્ટા છે. જોકે તે વિશ્વના સર્વ દ્રવ્ય-પર્યાયોને જોઈ શકતો નથી. જેમ સૂર્ય ઉપર વાદળ આવતાં તે બધા પદાર્થોને પૂર્ણ પ્રકાશિત કરી શકતો નથી તેમ દર્શનાવરણીયકર્મના આવરણથી જીવ સ્વલ્પ કે સંપૂર્ણ વિશ્વને જોઈ શકતો નથી. આ કર્મ એક છે છતાં પોતાની સાથે નવ નવ મદદગારોને તેણે પોતાનું કાર્ય કરવા રોકી લીધા છે. એટલે કે દર્શનાવરણીયકર્મની ઉત્તરપ્રકૃતિ નવ પ્રકારે છે. તેમાં ચાર પ્રકારે દર્શનનો આવરણ છે અને પાંચ પ્રકારે નિદ્રા બતાવી છે.

ભાનુદત્ત મુનિનું દેખાંત

એક સમયની વાત છે તે સમયે એક મહાન અને વિદ્વાન પૂજ્ય આચાર્યદેવ નામના એક ગુભગવંત હતા. તેમના એક શિષ્યનું નામ ભાનુદત્તમુનિ હતું. આચાર્યદેવના આ ભાનુદત્ત મુનિ મુખ્ય અને ખાસ શિષ્ય હતા. આથી આચાર્યદેવે તેમને ખૂબ પરિશ્રમ કરી ચૌદ પૂર્વોનો અભ્યાસ કરાવ્યો. શિષ્ય ભાનુદત્ત મુનિ પણ હોંશિયાર અને વિદ્વાન હતા. આથી થોડા જ વખતમાં ચૌદપૂર્વનું જ્ઞાન મેળવી લીધું. જેના કારણે તેઓ પણ ચૌદપૂર્વધારી કહેવાતા હતા.

નીતિકારો કહે છે કે ધન અને વિદ્યા મળ્યા પછી એમને સંભાળવાનું અતિ દુષ્કર છે. ભલભલાને પણ લક્ષ્મી અને વિદ્યાનો મદ ચડતાં વાર લાગતી નથી. તેમાં પણ ભાનુદત્ત મુનિ ચૌદપૂર્વધારી મહાત્મા હતા. વિદ્યાનો મદ (ગર્વ) વધતો ગયો. વળી પૂર્વે દર્શનાવરણીય કર્મબંધના છ કારણોમાંથી કોઈ પણ કારણ વડે દર્શનાવરણીયકર્મબંધ કર્યો હશે તેનો પણ ઉદય થયો. જેના કારણે પ્રમાદ અને નિદ્રાનો ઉદય વધતો ગયો જેના ફળ સ્વરૂપે સૂર્યાસ્ત થતાં જ આંખો ઘેરાવા લાગતી, ગુરુદેવ વારંવાર એમને જગાડવાનો પ્રયત્ન કરતાં પરંતુ તેમના માટે જાગવું મુશકેલ બનતું ગયું. છતાં ગુરુદેવ એમને જગાડીને સાવધાન કરતાં

દર્શનાવરણીયકર્મને દ્વારપાળની ઉપમા આપવામાં આવી છે. જેમ કે કોઈ મનુષ્યને રાજાના દર્શન કરવા હોય પણ રાજમહેલમાં પ્રવેશતાં પહેલાં દ્વારપાળ તેને રોકે છે. તેની રજા વગર તે મનુષ્ય રાજાના દર્શન કરી શકતો નથી. તેવી જ રીતે આત્માની જોવાની શક્તિ અનંત છે. પરંતુ આ અનંતદર્શનશક્તિ ઉપર દ્વારપાળ જેવું દર્શનાવરણીય કર્મ આ ગુણને રોકી રાખે છે જેથી આત્મારૂપી રાજાના દર્શન થતાં નથી. પરિણામ સ્વરૂપ અનંતદર્શનશક્તિ હોવા છતાં પણ આત્મા બધું જોઈ શકતો નથી અથવા તો આત્માને નિદ્રાગ્રસ્ત કરીને સૂવડાવી દે છે. જેથી આત્મા કશું પણ જોઈ શકે નહિ. આત્મા ભાન ભૂલીને નિદ્રામાં પડી રહે છે.

અને કહેતાં કે હે પૂર્વધર મુનિ! પૂર્વોની પુનરાવૃત્તિ કરી લો, નહીંતર ભૂલી જશો. પરંતુ નિદ્રાના ઉદયથી પ્રમાદગ્રસ્ત બનેલા ભાનુદત્ત મુનિ ગુરુની હિતશિક્ષા સાંભળવાને બદલે કોપિત થઈ જતાં અને પૂર્વોની પુનરાવૃત્તિ આદિ કરતાં ન હતાં.

આ રીતે કેટલોક સમય વીતતો ગયો. શિષ્યને કોપ કરતો જોઈને ગુરુદેવે પણ હવે શિષ્યામણ આપવાનું કે કહેવાનું બધું જ છોડી દીધું. હવે તેમને કોણ કહે? કોણ જગાડે? પ્રમાદ અને નિદ્રા એટલાં બધાં વધી ગયા કે આખું પ્રતિક્રમણ પણ નિદ્રામાં વિતાવવા લાગ્યા. ક્યારે પ્રતિક્રમણ શરૂ થયું અને ક્યારે પૂરું થયું? કોણ, ક્યારે શું બોલ્યું? વગેરે કશી જ ખબર ભાનુદત્ત મુનિને રહેતી નહિ.

આમ દિવસ-રાત તેમનો સમય હવે નિદ્રા અને પ્રમાદમાં પસાર થવા લાગ્યો. જેથી તેમનું ચૌદ પૂર્વનું જ્ઞાન પણ ધીરે ધીરે ભૂલાવા લાગ્યું. આમ નિદ્રામાં ને નિદ્રામાં તેમનું ભણ્યું-ગણ્યું બધું જ નકામું ગયું. અંતે તેઓ બધું જ ભૂલી ગયા. અને મૃત્યુ પામીને દુર્ગતિમાં ગયા. એક નિદ્રાદર્શનાવરણીયકર્મને કારણે ચૌદ પૂર્વધારી મહાત્મા પણ દુર્ગતિમાં ગયા.

વેદનીય કર્મ

વિશુદ્ધ સુખ, શાશ્વત સુખ, આત્માનો ગુણ છે. પુણ્યકર્મના ઉદયથી જે સુખ મળે તે પૌદ્ગલિક સુખ છે, દુઃખ સાપેક્ષ સુખ છે. જ્યારે સંપૂર્ણ કર્મનો ક્ષય થવાથી જે સુખ મળે છે તે આત્મિક સુખ છે. તેને અવ્યાબાધ સુખ કહે છે. અર્થાત દુઃખ-પીડા રહિતનું સુખ આવા અવ્યાબાધ સુખને ઢાંકનાર કર્મણ્ણાસ્કંધોને વેદનીયકર્મ કહે છે. વેદનીય કર્મ જીવને શાતા અને અશાતા આપી તેના મૌલિક અને સાહજિક સુખને રોકે છે.

વેદનીયકર્મનો સ્વભાવ મધથી લેપાયેલી તલવારની ધારને ચાટવા જેવો છે. જેમ મધથી

લેપાયેલી તલવારની ધારને ચાટતાં મધુ મીઠું લાગવાથી પ્રથમ સુખનો અનુભવ થાય છે. અને પછી મધની સમાપ્તિથી જીભ કપાઈ જતાં દુઃખનો અનુભવ થાય છે. તેવી જ રીતે જીવને મનગમતાં સાધનો મળતાં સુખનો અનુભવ થાય છે અને અણગમતા સાધનનો સંયોગ થતાં દુઃખનો અનુભવ થાય છે. એટલે વેદનીય કર્મ, જીવને સુખદઃખનો અનુભવ કરાવતું હોવાને કારણે, શાતાવેદનીય અને અશાતાવેદનીય એમ ઉત્તરપ્રકૃતિ રૂપે બે પ્રકારે છે. વેદનીય કર્મને મધુલિપ્ત તલવારની ઉપમા આપવામાં આવી છે.

મૃગાપુત્રનું દેષ્ટાંત

પ્રભુ મહાવીરના સમયની આ વાત છે. એકવાર ગૌતમસ્વામી પ્રભુ મહાવીર સાથે વિચરતાં વિચરતાં મૃગાવતી નગરના ચંદનપાદ્ય ઉદ્યાનમાં પધાર્યાં. પ્રભુના આગમનની વાત સાંભળી જનતા પ્રભુના દર્શનાર્થે નીકળી, ત્યારે અકે દીન-હીન જન્માંધ પુરુષને પણ પ્રભુ દર્શન કરવાનું મન થાય છે. જેથી તે બીજા પુરુષના સહારે આવે છે. તેને જોઈ ગૌતમસ્વામી પ્રભુ મહાવીરને પૂછે છે કે શું આનાથી વધુ બીજો કોઈ દીન-હીન જન્માંધ પુરુષ છે ? ત્યારે પ્રભુ મહાવીર જવાબ આપે છે કે, આ નગરના વિજયક્ષત્રિય રાજા અને મૃગાદેવી રાણીને મૃગાપુત્ર નામનો એક બાળક છે જે જન્મથી અંધ છે. તેમજ હાથ, પગ, આંખ આદિ અંગ-ઉપાંગ વિનાનો છે. તેની માતા મૃગાદેવી તેનું લાલન-પાલન ગુપ્ત રીતે કરે છે. ત્યારે ગૌતમ સ્વામીને તે બાળકને જોવાની ઈચ્છા થઈ. બીજે દિવસે પ્રભુ મહાવીરની આજ્ઞા લઈ તેઓ રાજમહેલમાં આવ્યા અને રાણી મૃગાવતીને ભોંયરામાં ગુપ્ત રીતે રહેલ બાળકને જોવાની ઈચ્છા દર્શાવી. ત્યારે મૃગાવતી પણ પ્રભુ મહાવીરના સર્વજ્ઞપણાથી પ્રભાવિત બન્યા. ત્યારબાદ ખાવાપીવાની વિપુલ સામગ્રી લઈ, મુખ ઉપર વસ્ત્રિકા બાંધી ભોંયરા પાસે આવે છે. ગૌતમસ્વામીને પણ મુખ ઉપર કપડું ઢાંકવાનું કહે છે. તેમણે ભોંયરનું દ્વાર ખોલ્યું. દ્વાર ખોલતા જ અસહ્ય દુર્ગંધ આવી.

મૃગાવતી દેવીએ પોતાની સાથે લાવેલ વિપુલ આહાર પુત્રના મખ કહી શકાય તેવા પિંડના છિદ્રોમાં નાખ્યો. તે આહાર તરત જ ખાઈ ગયો. અને તેનું તત્કાળ રસી અને લોહીના રૂપમાં પરિણમન પામીને

બહાર આવ્યો. તેને પણ તે ચાટી ગયો. આવું દયનીય અને બીભસ્ત દેશ્ય જોઈ ગૌતમસ્વામી પાછા ફર્યા અને પ્રભુને તેની આવી દુર્દશાનું કારણ પૂછ્યું, ત્યારે પ્રભુ મહાવીરે તેનો પૂર્વભવ બતાવ્યો.

‘ભારતવર્ષના શતદ્વાર નામના એક નગરમાં ઈકાઈ નામનો રાષ્ટ્રકૂટ (રાઠોડ) રહેતો હતો. તેના તાબામાં પાંચસો ગામો હતા. તે અત્યંત દુરાચારી, અધર્મી, ઘાતકી અને વ્યસની હતો. તે પ્રજાજનો ઉપર અનેક અત્યાચારો ગુજારતો હતો. કરપીણ રીતે તે માણસોના આંખ, નાક, કાન આદિ અંગ-ઉપાંગો છેદી નાખતો હતો. કારમી પીડાથી આ માણસો ચીસો પાડતા ત્યારે તે ખૂબ ખુશ થતો. નિરપરાધ લોકો ઉપર જૂઠા આરોપ મૂકી તેમને પરેશાન કરતો. રાત-દિવસ પાપકૃત્યોમા તલ્લીન રહેતો હતો. તેણે આવા ઘણા ભયંકર પાપકર્મોને સંચય કર્યો, પરિણામ અંત સમયે રિબાઈ-રિબાઈને મૃત્યુ પામ્યો. પાપના ફળરૂપે પહેલી નરકમાં ગયો. નરકમાં એક સાગરોપમનું લાંબું આયુષ્ય ભોગવીને આ ભવમાં તે મૃગાવતી રાણીને કૂખે ઉત્પન્ન થયો છે. આમ પૂર્વભવમાં ઘાતકી અને કૂર કર્મોને કારણે તેણે અશાતાવેદનીય કર્મ બાંધ્યું હતું તેનો અત્યારે ઉદય પ્રવર્તે છે. તેથી તે અસહ્ય અને ભયંકર પીડા ભોગવી રહ્યો છે. આવા મહા દુઃખ ભોગવી છવ્વીસ વર્ષનું આયુષ્ય પૂર્ણ કરી નરકમાં ઉત્પન્ન થશે.

ત્યારબાદ દીર્ઘકાળ સુધી ભવભ્રમણ કરી અપાર વેદનાઓ ભોગવ્યા પછી તેને મનુષ્યભવની પ્રાપ્તિ થશે. ત્યાં સંયમની આરાધના કરી દેવલોકમાં જશે. ત્યાંથી આવી અનુક્રમે સિદ્ધ પદને પામશે.

મોહનીય કર્મ

વીતરાગતાઅને અક્ષયચારિત્ર આત્માનો ગુણ છે. શુદ્ધ જ્ઞાનોપયોગ, શુદ્ધ દર્શનોપયોગાદિ સ્વગુણમાં-સ્વભાવમાં રમવું તે અક્ષયચારિત્ર કહેવાય છે અને અક્ષયચારિત્ર ગુણને ઢાંકનારા કર્મને મોહનીયકર્મ કહે છે. આ કર્મ જીવને મુંઝાવે છે તેથી મોહનીય એવું તેનું નામ આપવામાં આવ્યું છે. આઠે કર્મમાં મોહ-કર્મ અગ્રભાગ ભજવે છે. બીજા કર્મો તેની પાછળ રહી તેની પૂરવણી કરતા હોય છે. વીતરાગતાને ઢાંકનારા કર્મણસ્કંધો બે વિભાગમાં વહેંચાતા હોવાથી મોહનીય કર્મ બે પ્રકારે છે.

૧. દર્શનમોહનીય અને ૨. ચારિત્રમોહનીય કર્મ.

ચંડકૌશિકનું દેષ્ટાંત

ધર્મઘોષ નામના એક વૃદ્ધ તપસ્વી હતા. તેમના બાળશિષ્યનું નામ દમદંત મુનિ હતું. એક વાર તેઓ ગોચરી લેવા જતા હતા ત્યારે તેમના પગ નીચે એક નાની દેડકી કચડાઈને મરી ગઈ. ત્યારે બાળમુનિએ ગુરુદેવને આલોચના કરવાનું કહ્યું. પરંતુ આ વાત ગુરુદેવને ગમી નહીં. સાંજના પ્રતિક્રમણ બાદ બાળમુનિએ પોતાના ગુરુદેવને સવારની વાત યાદ કરીને આલોચના કરી લેવાનું કહ્યું. પરંતુ ગુરુદેવ આ વાત સાંભળી ખૂબ જ ક્રોધિત થઈ ગયા. વારંવાર આ જ વાત યાદ કરાવવાથી તેમના ક્રોધે માઝા મૂંકી અને તેને મારવા દોડયા. ક્રોધમાં અહિંસક પણ હિંસક બની જાય છે. અંધારું હોવાથી વચ્ચે આવતો થાંભલો દેખાયો નહિ, અને તેમનું માથું ભટકાયું અને સજજડ માર લાગ્યો. આથી તેમનું મૃત્યુ થયું. મરીને બીજા જન્મમાં કૌશિક ગોત્રવાળા તાપસ બન્યા, તેમજ વનખંડના સ્વામી થયા. બીજા તાપસોને આ વનખંડમાંથી ફળ કે ફૂલ તોડવા દેતા નહિ અને જો કોઈ ફળ-ફૂલ તોડે તો ક્રોધિત બની તેને મારવા દોડતા. એક દિવસ હાથમાં કુહાડો લઈ ફળ તોડતા એક રાજકુમાર પાછળ દોડયા. કર્મ સંજોગે ખાડામાં પગ પડતાં તે પડી ગયા અને હાથમાંનો કુહાડો માથામાં જોરથી વાગતાં તત્કાળ મૃત્યુ પામ્યા. આ જન્મમાં પણ અતિક્રોધી અને મારવાની દુર્બુદ્ધિમાં મૃત્યુ પામવાને કારણે તિર્થંચ ગતિમાં સાપ બન્યા.

પૂર્વજન્મના ક્રોધના સંસ્કારો ફરીથી સાપના જન્મમાં પણ ઉદયમાં આવ્યા. ચંડકૌશિક સાપ ભયંકર વિષધારી-દૃષ્ટિવિષ સર્પ બન્યો. તેના કૂંડાડા માત્રથી પ્રાણીઓ વગેરે મરી જતા. શ્વેતાંબી નગરી તરફ જતા

મોહનીય કર્મનો સ્વભાવ મદિરાપાન કરેલા મનુષ્ય જેવો છે. જેમ મદિરા પીધેલો માણસ ભાન ભૂલી જાય છે અને ગમે તેમ બોલવા લાગે છે. બોલવાનો અને ક્રિયાનો વિવેક હોતો નથી. એ જ રીતે મોહનીય કર્મના ઉદયથી જીવનો અનંતચારિત્ર ગુણ ઢંકાઈ જાય જેને પરિણામે જીવ સ્વભાવને ભૂલી પરભાવમાં રમ્યા કરે છે. મમત્વ બુદ્ધિને કારણે પોતાનું નથી તેને પણ પોતાનું માને છે. આથી મોહનીય કર્મને મદિરાપાન સમાન કહ્યું છે. મોહનીયકર્મની અનુક્રમે ત્રણ અને પચ્ચીસ એક કુલ અઠાવીસ ઉત્તરપ્રકૃતિઓ છે.

રસ્તામાં આ સર્પ રહતો હતો. તેના દૃષ્ટિવિષને કારણે આ રસ્તો વેરાન બની ચૂક્યો હતો. આમ ક્રોધ કષાયને કારણે મોહનીયકર્મ બંધ થવાથી ચંડકૌશિકની મનુષ્યગતિ પણ બગડી અને તિર્થંચની દુર્ગતિમાં એને જન્મ લેવો પડ્યો.

પ્રભુ મહાવીરે જ્ઞાનથી આ ચંડકૌશિકના ભવો જાણીને તેને પ્રતિબોધવા ચંડકૌશિક રહેતો હતો તે વનમાં આવે છે. ચંડકૌશિકે પ્રભુને જોઈને જોરથી કૂંડાડો માર્યો પણ પ્રભુ ઉપર તેની કાંઈ અસર થઈ નહિ. આથી ક્રોધે ભરાઈ પ્રભુના ચરણકમલ પર ડસ્યો પણ રુધિરને બદલે દૂધની ધારા થઈ. આ જોઈ તે વિસ્મય પામ્યો. ત્યારે પ્રભુ બોલ્યાં કે, અરે ચંડકૌશિક બૂઝ ! બૂઝ ! ભગવાનના આવા વચન સાંભળતાં જ તેને જાતિ સ્મરણ જ્ઞાન થયું તેથી પ્રભુને વંદન કરી મનોમન અનશન કરવાનો નિશ્ચય કર્યો.

હવે વધુ પાપથી બચવા રાફડામાં મોં રાખી હાલ્યા ચાલ્યા વિના તે અનશનધારી પડ્યો રહ્યો. લોકોની અવરજવર પણ શરૂ થઈ. અને આ સર્પ દેવતા હવે શાંત થયા છે તેથી તેની પૂજા કરતાં. કોઈ શરીરે ઘી છાંટતા, તો કોઈ દૂધ. દૂધ-ઘીની સુગંધથી અસંખ્ય કીડીઓ તેના શરીર ઉપર આવી ઘી ખાતાં ખાતાં કરડવા લાગી. આથી સર્પનું શરીર ચારણી જેવું થઈ ગયું. પણ સર્પ દુઃસહ વેદના સહન કરતો રહ્યો અને આ બિચારી અલ્પ બળવાળી કીડીઓ દબાઈ જાય નહિ એવું ધારી પોતાનું શરીર પણ હલાવ્યું નહિ. આ પ્રમાણે કરુણાભાવવાળો સર્પ એક પખવાડિયામાં મૃત્યુ પામી દેવલોકમાં દેવતા થયો.

આયુષ્ય કર્મ

અક્ષયસ્થિતિ આત્માનો ગુણ છે. જેનો ક્ષય ન થાય તેવું જીવન અર્થાત્ જન્મ-મરણ વગરનું જીવન તેને અક્ષયસ્થિતિ કહેવાય. આ અક્ષયસ્થિતિ ગુણને ઠાંકનારા કર્મને આયુષ્ય કર્મ કહે છે. મુક્તાત્મા સિવાયના જેટલા જીવો આ સંસારમાં રહ્યા છે તે બધા આયુષ્યકર્મને વશ છે. શાસ્ત્રીય પરિભાષા પ્રમાણે નવા આયુષ્યનો ઉદય પ્રારંભ તે 'ઉત્પત્તિ' અને ચાલુ ભવના આયુષ્યના ઉદયની સમાપ્તિ તે 'મૃત્યુ' કહેવાય છે. ઉત્પત્તિથી માંડીને મરણ સુધીનો કાળ આયુષ્ય કહેવાય તેનું કારણ આયુષ્યકર્મ છે.

આયુષ્યકર્મ જીવને મર્યાદિત કાળ સુધી દેવાદિ ચાર

નંદમણિયારનું દૃષ્ટાંત

પ્રભુ મહાવીરના સમયની આ વાત છે. રાજગૃહી નગરીમાં નંદ મણિયાર નામનો એક ધનાઢ્ય શ્રેષ્ઠિ રહેતો હતો. એકવાર પ્રભુ મહાવીર રાજગૃહી નગરમાં પધારે છે. ત્યારે તેમની દેશના સાંભળી નંદ મણિયાર શ્રાવકવ્રતધારી બન્યો. એક વખત ઉનાળાના જેઠ મહિનામાં તેમણે ચૌવિહારો અઠ્ઠમતપ કર્યો અને સાથે પૌષધવ્રત લઈ ઉપાશ્રયમાં રહ્યાં. એક તો જેઠ મહિનાની સખત ગરમી, વળી નિર્જલ ચૌવિહારો અઠ્ઠમ એટલે શેઠને ભારે તરસ લાગી. મનમાં પાણી... પાણી... યાદ આવે, વળી નજર સામે પાણીની વાવ અને કૂવા દેખાય. વળી વિચાર આવ્યો કે ખરેખર તો ધન્ય છે જે લોકો પાણીની વાવ કે કૂવાઓ બંધાવે છે. આમ પૌષધમાં શેઠના મનમાં પાણી, વાવ વગેરેના વિચારો ચિંતવ્યા.

બીજે દિવસે શેઠ પૌષધ પાળી ઘરે આવ્યા. યથા વિધિ પ્રમાણે જળપાન કરી ઉપવાસ છોડ્યા પણ વાવના વિચાર ન છુટ્યા. શેઠે એક મોટી વાવ નગરની બહાર બંધાવવાનું આયોજન કર્યું. જોતજોતામાં નગરની બહાર એક વિશાળ વાવ બની પણ ગઈ. લોકો વાવનું મીઠું પાણી પીતા, પોતાનો થાક ઉતારતા અને વાવ બંધાવનાર શેઠના વખાણ કરતાં. નંદ મણિયાર શેઠ પણ વખાણ સાંભળીને ખૂબ રાજી થતા. આમ ધીરે ધીરે શેઠનો વાવના પાણી પ્રત્યે અને વાવ પ્રત્યે આસક્તિભાવ વધતો ગયો. વાવ પ્રત્યે તેમની માયા વધતી ગઈ. પરિણામે તેમના આયુષ્યનો બંધ પડ્યો અને તેઓ મૃત્યુ પામીને તેમણે જ બંધાવેલી વાવમાં દેડકા તરીકે ઉત્પન્ન થયા. આટલી તપશ્ચર્યા, પૌષધ વગેરેની આરાધના હોવા છતાં પણ પરિણામ બગડ્યા

અવસ્થામાં કેદ કરી દેતું હોવાથી બેડી સરખું કહ્યું છે. જેમ પોલીસ ચોરાદિને પકડી હાથકડી પહેરાવીને પૂરી દે છે ત્યારે તેને અપરાધની સજા ભોગવવા મર્યાદિત કાળ સુધી જેલમાં રહેવું પડે છે. તેને આયુષ્યકર્મ અક્ષય સ્થિતિવાળા આત્માને પકડી શરીરરૂપી જેલમાં પૂરી દે છે. પછી જ્યાં સુધી આયુષ્યકર્મની મુદત પૂરી ન થાય ત્યાં સુધી જીવને શરીરમાં પૂરાઈ રહેવું પડે છે. એટલે આયુષ્યકર્મને બેડીની ઉપમા આપી છે. આયુષ્યકર્મની નરકાયુ, તિર્થચાયુ, મનુષ્યાયુ અને દેવાયુ આ ચાર ઉત્તરપ્રકૃતિઓ છે.

અને તેમને દેડકા તરીકે જન્મવું પડ્યું.

નંદ મણિયાર શેઠનો જીવ જે દેડકો થયેલો હતો તે વાવને કાંઠે બેસી શેઠના વખાણ, વાવના વખાણ સાંભળતો. સાંભળતાં સાંભળતાં તેને એક દિવસ જાતિસ્મરણ જ્ઞાન થયું અને તરત જ પોતાનો પૂર્વભવ યાદ આવ્યો. તેને થયું અરેરે... મેં અમૂલ્ય એવો મનુષ્યભવ વાવની આસક્તિમાં ગુમાવી દીધો. પણ હવે હું ફરી આ ભવમાં ધર્મ-આરાધના કરું, પાછા વ્રત-નિયમ સ્વીકારું. એમ વિચારી દેડકાએ છટ્ટ-તપાદિ કરવાનો નિર્ણય કર્યો.

એકવાર શ્રેણિક મહારાજા પ્રભુ મહાવીરના દર્શન કરવા ત્યાંથી નીકળ્યા. સાથે ચતુરંગી સેના, અંત:પુર વગેરે મોટો રસાલો હતો. ઘણાં લોકો પ્રભુના દર્શને જઈ રહ્યા હતા. ત્યાં તો પ્રભુના દર્શને જવાના... વગેરે શબ્દો દેડકાના કાને પડ્યા. તેને પણ પ્રભુના દર્શન કરવાની ભાવના થઈ. તે તૈયાર થઈ ગયો, છલાંગ મારી વાવની બહાર આવ્યો. ઉત્સાહમાં આવીને કૂદતો કૂદતો તે માર્ગ ઉપર દોડવા લાગ્યો. લોકોની નજરમાં આવે તેથી લોકો તેને પાછો લઈ જઈને વાવમાં નાંખે. પાછો બહાર આવે. આમ બે, ત્રણ વાર બન્યું. ત્યાં ફરી બહાર આવ્યો અને શ્રેણિક રાજાના ઘોડાના પગ નીચે કચડાઈ જવાથી મૃત્યુ પામ્યો. તે સમયે તેના મનમાં પ્રભુના દર્શનની, ધર્મ સાંભળવાની તીવ્ર ઈચ્છા હતી તેથી તે મૃત્યુ પામી દેવ બન્યો.

આમ જીવ જ્યાં પ્રીતિ કરે ત્યાં સ્વાભાવિક રીતે તેની આસક્તિ બંધાય છે. અને જો તે સમયે તેના આયુષ્યનો બંધ પડે તો ત્યાં જ તેની ઉત્પત્તિ થાય છે.

અરૂપી-અનામી આત્માનો ગુણ છે. જેમાં રૂપ, રસ, ગંધ, સ્પર્શ વગેરે હોય તે રૂપી અને જેમાં રંગ, રૂપ, ગંધ વગેરે ન હોય તે અરૂપી કહેવાય છે. આત્માના આ અરૂપી ગુણને ઢાંકનારા કર્મને નામકર્મ કહે છે. આત્મા પોતાના ગુણ-સ્વભાવ પ્રમાણે વર્તવા પૂરેપૂરો સ્વતંત્ર હોવા છતાં આ નામકર્મને લીધે તે જેમ દોરાવે તેમ દોરાવવું પડે છે. જેમ નચાવે તેમ નાચવું પડે છે. નાના, મોટા, પશુ-પક્ષી, વનસ્પતિ વગેરે અનેક સ્પરૂપમાં આત્માને પોતાની સ્વતંત્રતા છોડીને દરેક બાબતમાં નમતું આપવું પડે છે. માટે આત્માને નમાવનાર આ કર્મનું નામ નામકર્મ રાખવામાં આવેલ છે.

નામકર્મ ચિત્રકાર સરખું છે. જેમ ચિત્રકાર રંગબેરંગી

જુદી જુદી જાતના સારા-નરસા નિર્જીવ ચિત્રો બનાવે છે, તેવી જ રીતે અનામી-અરૂપી એવા આત્માને નામકર્મ એક શરીરના ઢાંચામાં ઢાળી તેના અંગઉપાંગ આકાર બનાવે છે. ગતિ-જાતિ આદિમાં મોકલે છે. કાળો-ગોરો રંગવાળો બનાવે છે. અનામીનો હવે નામ-વ્યવહાર બને છે તેથી નામકર્મને ચિત્રકારની ઉપમા આપી છે. આ નામ કર્મના કાર્મણસ્કંધો જુદા જુદા વિભાગમાં વહેંચાઈ જતા હોવાથી નામકર્મ કુલ બેતાલીસ પ્રકારે થાય છે. તે ભેદો (નામકર્મ) ની ઉત્તર પ્રકૃતિઓ એકસો ને ત્રણ છે. જો કે શુભનામ કર્મ અને અશુભ નામકર્મ આ બે ભેદમાં તેના બધા જ પેટા ભેદોનો સમાવેશ થઈ જાય છે.

નંદિષેણમુનિનું દેષ્ટાંત

મગધ દેશમાં નંદી ગામમાં સોમીલ નામનો બ્રાહ્મણ રહેતો હતો. તેને સોમીલા નામે સ્ત્રી હતી. તેમને નંદિષેણ નામ પુત્ર થયો. દુર્ભાગ્યે તે કદરૂપો હતો. નાનપણમાં જ તેના માતા-પિતા મૃત્યુ પામ્યા એટલે મામાને ત્યાં જઈ રહ્યો. મામાએ તેને પોતાની સાત પુત્રીઓમાંથી એક પુત્રી સાથે પરણાવીશ એવું આશ્વાસન આપ્યું હતું. પરંતુ સાતે દીકરીઓએ કુરૂપ એવા નંદિષેણ સાથે પરણવાની ના પાડી દીધી આથી નંદિષેણ ઘર છોડી રત્નપુર નગરમાં આવ્યો. ત્યાંના લોકોને સુખી જોઈને તેને આપઘાત કરવાનો વિચાર કર્યો. આથી તે આપઘાત કરવા વનમાં ગયો. ત્યાં અચાનક રસ્તામાં તેને જૈનમુનિનો ભેટો થયો. મુનિએ તેને ધર્મ ઉપદેશ સંભળાવ્યો. અને આપઘાત કરવાથી થતાં ધોર પાપોનું વર્ણન કર્યું આથી નંદિષેણ વૈરાગ્ય પામી મુનિરાજ પાસે દીક્ષિત બન્યા. વળી તેમણે આજીવન છઠ્ઠને પારણે આયંબિલ અને લઘુ, વૃદ્ધ કે રોગવાળા સાધુઓની વૈયાવચ્ચ કર્યા પછી જ જમવું એવો અભિગ્રહ ધારણ કર્યો.

નંદિષેણ મુનિના વૈયાવચ્ચ ગુણથી આકર્ષિત બની ઈન્દ્ર મહારાજે દેવસભામાં તેમની ખૂબ પ્રશંસા કરી. આથી બે દેવો તેમની પરીક્ષા કરવા આવ્યા. એક દેવે રોગી સાધુનું રૂપ લીધું. અને તે સાધુ રત્નપુર નગરની બહાર બેઠા. જ્યારે બીજા દેવ પણ સાધુનું રૂપ લઈ ઉપાશ્રયે આવ્યા. નંદિષેણ મુનિ છઠ્ઠના પારણાઆની તૈયારી કરતા હતા ત્યાં આવી રાડો પાડવા લાગ્યા કે ગામની બહાર બિમાર સાધુ દુઃખ ભોગવે છે અને તને ખાવા-પીવાનું સૂઝે છે ! અને વળી વૈયાવચ્ચનો મોટો

ઠેકો ધરાવો છો ! આવા આવા શબ્દો બોલવા લાગ્યા. આથી નંદિષેણ મુનિ ગોચરી પડતી મૂકી સેવા કરવા માટે શુદ્ધ પાણી વહોરવા ગયા. પરંતુ જ્યાં જયા ત્યાં દેવોની માયાથી દોષ દેખાય. માંડ માંડ થોડું શુદ્ધ પાણી મળ્યું તે લઈ નંદિષેણ મુનિ નગર બહાર રોગી સાધુ પાસે ગયા.

ત્યાં જઈને પેલા રોગી સાધુના શરીરની નંદિષેણ મુનિએ સમતાભાવપૂર્વક પાણી વડે સાફસૂફી કરી. પણ જેમ જેમ સાફ કરતા જાય તેમ તેમ વધુ ને વધુ પડું બહાર આવવા લાગ્યું. આથી તેમને પોતાના ખભા ઉપર બેસાડી ઉપાશ્રય લઈ જવા માટે ચાલવા લાગ્યા રસ્તામાં આ સાધુ નંદિષેણ મુનિ ઉપર મળ-મૂત્ર કરે છે તેમ છતાં તેઓ પોતાની વૈયાવચ્ચની ભાવનાથી સહેજ પણ ચલિત થયા નહિ. ઉલટા એવો વિચાર કરવા લાગ્યા કે અરે રે ! મારાથી આ સાધુને કેટલી બધી અશાતા થાય છે. રસ્તામાં નંદિષેણ મુનિ પીઠ ઉપર બેઠેલા મુનિ ખૂબ ગુસ્સો કરી ગાળો આપે છે, ધીરે ચાલવા, ઉત્તાવળો ચાલવા ધમકાવે છે. છતાં તેઓ ક્ષમા ધારણ કરી તેની સેવામાં અપાર આનંદ માને છે. આખરે બને દેવો પોતાની હાર માની પ્રગટ થયા. તેમની વૈયાવચ્ચની મુક્ત કંઠે પ્રશંસા કરી ક્ષમા માંગે છે.

નંદિષેણ મુનિએ સ્પૃહારહિત સરળ ભાવથી ધર્મી પુરૂષ મુનિશ્રી અનુપમ સેવા સાત્કારના શુભભાવથી શુભનામકર્મ બાંધ્યું અને અત્યંત રૂપ સૌંદર્યયુક્ત શરીરવાળા વાસુદેવ તરીકે આગળના ભવમાં ઉત્પન્ન થયા.

અગુરુલઘુ આત્માનો ગુણ છે. જેમાં ઊંચ-નીચનો ભેદ ન હોય તેને અગુરુલઘુ કહેવાય છે. દરેક વ્યક્તિનું આત્મત્વ એક સરખું જ છે. કોઈ પણ શુદ્ધ આત્મા ભારે નથી કે હલકો નથી, મોટો નથી કે નાનો નથી. ઊંચ-નીચના ભેદ નથી. અગુરુલઘુ ગુણવાળો છે. આત્માનો આ ગુણને ઢાંકનારા કાર્મણિકધોને ગોત્રકર્મ કહે છે. ગોત્ર એટલે નામ ઉપરાંત વિશેષ જેનાથી ઓળખી શકાય, તે ગોત્ર છે. જેમ કોઈ શાહ, ઝાલા, ગોહિલ વગેરે અટકથી ઓળખાય છે તેમ જીવ ઉચ્ચ ગોત્રથી અને નીચ ગોત્રથી ઓળખાય છે.

ગોત્રકર્મને કુંભારની ઉપમા આપવામાં આવી છે.

હરિકેશ મુનિનું દ્રષ્ટાંત

કોઈ એક સમયે મથુરા નગરીનાં શંખરાજાએ સંસારથી વિરક્ત બની દીક્ષા ગ્રહણ કરી, ચારિત્ર ધર્મની આરાધના કરતા હતા. એકવાર તેઓ વિહાર કરતાં કરતાં હસ્તિનાપુર પધાર્યાં. ભિક્ષા માટે વિચરતા શંખમુનિ એક ગલીની નજીક આવ્યા. ત્યાં સૂનકાર જોતાં નજીકમાં રહેતાં સોમદત્ત પુરોહિતને માર્ગ પૂછ્યો. તે ગલીનું નામ હૃતવહ-રથ્યા હતું. તે ગ્રીષ્મઋતુના સૂર્યના તાપથી તપેલા લોઢાની સમાન અત્યંત ગરમ રહેતી હતી જેથી આ માર્ગ ઉપર ઉઘાડા પગે ચાલવું કોઈપણ પુરુષ વ્યક્તિ માટે શક્ય ન હતું. પરંતુ સોમદત્તને મુનિઓ પ્રત્યે દ્વેષ હતો એટલે તેને દ્વેષવશ સંતમુનિને તે જ હૃતવહ રથ્યાનો ઉષ્ણમાર્ગ બતાવી દીધો. શંખમુનિ નિશ્ચલ ભાવથી ઈર્ષ્યા સમિતિપૂર્વક તે માર્ગ ઉપર ચાલ્યા. પરંતુ તેમના તપોબળના પ્રભાવથી જ ઉષ્ણમાર્ગ એકદમ શીતળ બની ગયો. શંખમુનિ ધીરે ધીરે તે માર્ગ આનંદપૂર્વક પાર કરી રહ્યાં હતાં આ જોઈને સોમદત્ત બ્રાહ્મણના આશ્ચર્યનો પાર ન રહ્યો. તે જ સમયે તેઓ નીચે આવ્યા અને એજ માર્ગ ઉપર ઉઘાડા પગે ચાલ્યા ત્યારે ગલીનો ચંદન સમાન શીતળ સ્પર્શ અનુભવી તેમના મનમાં ઘણો જ પશ્ચાતાપ થયો. શંખમુનિ પાસે આવી, તેમના ચરણોમાં પડી પોતાના અનુચિત કાર્ય બદલ ક્ષમા માગી ત્યારે શંખમુનિએ તેમને ધર્મોપદેશ આપ્યો. ધર્મનો ઉપદેશ સાંભળીને સોમદત્ત બ્રાહ્મણને વૈરાગ્ય ઉત્પન્ન થયો અને એમણે શંખમુનિ પાસે દિક્ષા ગ્રહણ કરી. સોમદત્ત મુનિએ ઘણાં વર્ષો સુધી ચારિત્ર તો પાળ્યું પણ તેઓ હંમેશાં બોલતાં કે હું બ્રાહ્મણ પુરોહિત છું. અમારી જાતી જ શ્રેષ્ઠ ગણાય. બીજી બધી જાતી તો હલકી ગણાય. હું ઉત્તમ કુળ જાતિવાળો છું. આમ જાતિમદ, રૂપમદ કરતા રહ્યા, જેના કારણે તેમણે

જેમ કુંભાર એક જ માટીમાંથી ઘડા બનાવતો હોવા છતાં કેટલાક ઘડા એવા સરસ બનાવે છે કે તે ઘડા મંગળ-કલશ આદિ તરીકે વાપરાય છે. જ્યારે કેટલાક ઘડા એવા બનાવે છે કે તેનો ઉપયોગ મદિરાદિ ભરવા વપરાય છે. આ રીતે ઉચ્ચ અને નીચ ઘડાની શ્રેણીની જેમ ગોત્રકર્મ પણ જીવને ઉચ્ચ-નીચ ગોત્રમાં લઈ જાય છે. કોઈ ને રાજકુળમાં જન્મ મળે છે તો કોઈને ચમાર આદિ કુળમાં જન્મ મળે છે ઉચ્ચ ગોત્ર પૂજનીય ગણાય છે તો નીચ ગોત્ર નિંદનીય ગણાય છે. ગોત્રકર્મની (૧) ઉચ્ચ ગોત્રકર્મ અને (૨) નીચ ગોત્રકર્મ એમ બે ઉત્તરપ્રકૃતિ છે.

નીચગોત્રકર્મ બાંધ્યું. ચારિત્રપાલનના કારણે તેઓ આયુષ્યકર્મ સમાપ્ત થયા બાદ સ્વર્ગમાં ગયા.

દેવ આયુષ્યપૂર્ણ કરી સોમદેવ મુનિ જાતિમદના કારણે બાંધેલા નીચગોત્ર કર્મના કારણે ગંગાના કિનારે હરિકેશ ગોત્રીય ચાંડાલોના અધિપતિ બલકોટ્ટ નામના ચાંડાલની પત્ની ગૌરીના ગર્ભમાં પુત્ર રૂપે ઉત્પન્ન થયા. તેનું નામ બલ રાખવામાં આવ્યું. વળી રૂપમદના કારણે એમનું શરીર સૌભાગ્ય રૂપરહિત હોવાને લીધે તેમના સગાસંબંધીમાં ઘણાપાત્ર તેમજ હાસ્યનું કારણ બનતું. જેમ જેમ મોટા થતા ગયા તેમ તેમ તેમનો સ્વભાવ કોધી અને ઝઘડાખોર થતો ગયો. આથી તેમની સાથે કોઈ રમતું નહિ.

એકવાર બલ એકલો લાચાર અને દુઃખી થઈ બેઠો હતો. એટલામાં ત્યાં એક કાળો વિષધર સાપ નીકળ્યો. ત્યારે ચાંડાલોએ તે દુષ્ટસર્પ છે એમ કહી તેને મારી નાખ્યો. થોડીવાર પછી અલશિક જાતિનો નિર્વિષ સાપ નીકળ્યો. લોકોએ તેને વિષ રહિત છે કહીને છોડી દીધો. આ બન્ને ઘટના દૂર બેઠેલાં બલે (ચાંડાલપુત્રે) જોઈ. આ દૃષ્ય જોઈ તેને ચિંતન કર્યું કે મારા બંધુજનો મારા દોષયુક્ત વ્યવહારને લીધે જ મને વિષસર્પની જેમ ઘુલ્કારે છે. જો હું પણ અલશિકની જેમ દોષ રહિત હોત તો સહુનો પ્રિયપાત્ર હોત. આ પ્રકારની વિચારધારામાં નિમગ્ન થતાં તેને જાતિસ્મરણ જ્ઞાન ઉત્પન્ન થયું. ત્યારે તેને પૂર્વભવમાં બાંધેલ જાતિમદના ફળ સ્વરૂપે હમણાં પ્રાપ્ત થયેલ નીચગોત્ર તેમજ ભોગવી આવેલ દેવોચિત સુખોની વિનશ્ચરતાના વિચારો આવ્યા. આવા આવા વિચારો આવતાં તેણે આ સંસારને તુચ્છ સમજીને વૈરાગ્ય પૂર્વક દીક્ષાગ્રાંત અંગીકાર કરી લીધું. અને એ હરિકેશબલના નામથી સંસારમાં વિપ્ચાત થયા.

અંતરાય કર્મ

અનંતવીર્ય, અનંતશક્તિ આત્માનો ગુણ છે. આત્મા દાન, લાભ, ભોગ આદિ અનંતશક્તિનો માલિક છે. આત્માની આ અનંતશક્તિને ઢાંકનારા કર્મણસ્કંધોને અંતરાય કર્મ કહે છે. જીવને અંતરાય કર્મ તેની સંપત્તિરૂપી અનંત શક્તિ ભોગગવા દેતો નથી. તે સર્વે લબ્ધિ શક્તિનું વર્ગીકરણ કરીને પાંચલબ્ધિમાં સમાવેશ કર્યો હોવાથી તેને ઢાંકનાર અંતરાયકર્મ પાંચ પ્રકારે કહ્યું છે.

અંતરાય કર્મને રાજાના ભંડારીની ઉપમા આપી છે. જેમ કે રાજા ભંડારીને આદેશ આપે કે તું યાચકાદિને

દાનાદિ આપજે. પરંતુ ભંડારી યાચકને કહી દે કે અત્યારે મને સમય નથી. પછી આવજે, એમ બહાના બતાવી અંતે ના પાડી દે છે. એવી જ રીતે અંતરાયકર્મ એ વિષ્ણુકર્તા છે. દાન, લાભ આદિ પ્રાપ્ત થયું હોય એમાં ભંડારીની જેમ વિષ્ણુ નાંખવાનું કામ અંતરાય કર્મ કરે છે. જેના કારણે જીવ સુખ સગવડ, શારીરિક બળ આદિ પ્રાપ્ત કરી શકતો નથી. અંતરાય કર્મની ૧. દાનાંતરાય ૨. લાભાંતરાય ૩. ભોગાંતરાય ૪. ઉપભોગાંતરાય અને ૫. વીર્યાંતરાય એમ પાંચ ઉત્તરપ્રકૃતિઓ છે.

ઢંઢણ મુનિનું દૃષ્ટાંત

શ્રી કૃષ્ણ વાસુદેવના સમયની આ વાત છે. શ્રી કૃષ્ણ વાસુદેવના પુત્ર ઢંઢણ કુમારને શ્રી નેમીનાથની ધર્મ દેશના સાંભળી વૈરાગ્યભાવ જાગ્યો. આથી તેણે શ્રી નેમિનાથ પાસે દીક્ષા અંગીકાર કરી સાધુ જીવનને અનુકૂળ હોય તે પ્રમાણે જે ગોચરી આદિની ગવેષણા કરી આહાર ગ્રહણ કરતા. આમ જે કાંઈ પ્રસુક આહાર મળે તેનો આહાર કરતા. પણ પૂર્વ ભવમાં બાંધેલ અંતરાય કર્મનો ઉદય થયો એટલે જ્યાં જ્યાં ગોચરી માટે જાય ત્યાં ત્યાં શુદ્ધ ભિક્ષા મળે નહિ, એટલું જ નહીં પણ એમની સાથે જો કોઈ સાધુ હોય તો તેમને પણ ગોચરી ન મળે એવું બનવા લાગ્યું. સમય વીતતો ગયો ત્યારે બીજા સાધુઓએ શ્રી નેમિનાથ ભગવાનને પૂછ્યું કે હે પરમાત્મા! તમારા શિષ્ય, શ્રીકૃષ્ણ વાસુદેવના પુત્ર, ધાર્મિક, ધનાઢય અને ઉદાર ગૃહસ્થવાળી દ્વારકા નગરી છતાં શ્રી ઢંઢણમુનિને ગોચરી કેમ મળતી નથી ? ત્યારે શ્રી નેમિનાથ ભગવાને તેમના પૂર્વભવનો વૃત્તાંત કહેતાં કહ્યું કે, ઢંઢણ મુનિનો આત્મા પૂર્વજન્મમાં મગધ દેશનો પારાસર નામનો બ્રાહ્મણ હતો. તે ગામના લોકો પાસેથી રાજ્યાના ખેતરો ખેડાવતો હતો. દરરોજ ભોજન વેળા થાય અને બધાની ભોજન સામગ્રી આવી જાય તો પણ તે બધાને ભોજન કરવાની બધાને રજા આપતો ન હોત. પણ લોકો પાસેથી વધુ કામ કરાવવાના આશયથી ભૂખ્યા લોકો અને ભૂખ્ય બળદો પાસેથી હળ ખેડાવી ખેતરોમાં વધુ કામ કરાવતો. આ કાર્યથી પારસર બ્રાહ્મણે અંતરાય કર્મ બાંધી લીધું હતું અને તે આ ભવમાં ઢંઢણમુનિને ઉદયમાં આવ્યું છે જેથી તેમને ગોચરી - પાણી સુઝતા મળતા નથી.

આ વાત બધા સાધુઓની સાથે ઢંઢણમુનિએ પણ

સાંભળી. આથી તેણે પ્રભુ પાસે અભિગ્રહ લીધો કે આજથી હું મારી લબ્ધિ દ્વારા જ ભોજન મળશે તો તે વાપરીશ. પરલબ્ધિથી અથવા તો કોઈએ લાવેલી ગોચરી વાપરીશ નહિ. આ રીતે આહાર ન મળતાં ઢંઢણમુનિના છ મહિના વીતી ગયા.

એકવાર શ્રીકૃષ્ણ વાસુદેવે ભગવાન નેમિનાથને પુછ્યું કે તમારા સર્વ સાધુઓમાં દુષ્કર કાર્ય કરનાર કોણ છે ? ત્યારે પ્રભુએ કહ્યું, બધા જ મુનિ દુષ્કર કાર્ય કરે છે. પણ ઢંઢણમુનિ સર્વા અધિક છે. ત્યાર બાદ શ્રીકૃષ્ણ પ્રભુને વંદન કરી પાછા ફરતા હતા ત્યારે તેમને માર્ગ માં ઢંઢણમુનિને ગોચરીએ જતા જોયા. આથી શ્રીકૃષ્ણ વાસુદેવે તેમને ભક્તિપૂર્વક વંદન કર્યાં. ત્યારે એક ગૃહસ્થને ઢંઢણમુનિ માટે માન ઉપજ્યું. આથી તે મુનિ કેવા મહાન ચરિત્રશીલ હશે, એમ વિચારી પોતાના આવાસે લઈ જઈ બહુમાનપૂર્વક મોદક વહોરાવ્યા. ઢંઢણમુનિ પણ ગોચરી લઈ સ્વસ્થાને પાછા આવી પ્રભુને પૂછ્યું કે આજે મને ગોચરી મળે છે. શું મારો અભિગ્રહ પૂરો થયો ? ત્યારે નેમિનાથ પ્રભુએ જવાબ આપ્યો કે, હે ઢંઢણ! આ આહાર તો શ્રીકૃષ્ણ વાસુદેવની લબ્ધિને લીધે મળ્યો છે. તમારી સ્વલબ્ધિનો નથી.

આ જવાબ સાંભળી ઢંઢણમુનિ કે જેઓ રાગ આદિથી રહિત થયેલા છે, આ પરલબ્ધિનો આહાર છે, મને ન ખપે, એમ વિચારી જંગલમાં મોદક આદિ આહાર પરઠવા ગયા. લાડુનો ભુક્કો કરતાં કરતાં વિચારવા લાગ્યા કે, મારા આત્માએ કર્મ કરતાં કેમ વિચાર ન કર્યો ? પૂર્વોપાર્જિત કર્મનો ક્ષય થવો મુશ્કેલ છે. એમ વિચારતા અને ધ્યાનમાં મગ્ન થઈ જતાં ઢંઢણમુનિને કેવળજ્ઞાન થયું.

શ્રી આત્મસિદ્ધિશાસ્ત્રમાં અનેકાન્તવાદ

આત્મજ્ઞાનના શૈલશિખર, ગ્રંથસાગર, ચૌદ પૂર્વોના સારરૂપ સાતમા 'આત્મપ્રવાહ' પૂર્વના કથન-સંક્ષેપ અને વિશ્વધર્મ-સ્વરૂપે મહાન જૈનદર્શનને સુસ્પષ્ટપણે, સરળ ભાષામાં, સર્વ ગ્રાહ્ય-સર્વ સ્વીકાર્ય ક્ષમતાપૂર્વક પ્રસ્તુત કરતા વિશ્વગ્રંથ શ્રી આત્મસિદ્ધિશાસ્ત્રની મહાનતા તેમજ સર્વોપરિતા માટે શું શું કહીએ ?

અનેક મહાન મનીષીઓએ, અનેક મહાપ્રાણ પુરુષોએ, અનેક તત્ત્વચિંતકોએ આ સિદ્ધ કરી દીધું છે. અનેક સાધકોએ આ આત્મસાત્ કરી લીધું છે.

શ્રી આત્મસિદ્ધિમાં નિહિત આત્મ-તાત્ત્વદર્શન જૈનદર્શનને તેનો નામોલ્લેખ પણ કર્યા વિના એવી કુશળતાથી, એવી સમગ્રતાથી, એવી સહજતાથી, એવી અપૂર્વતાથી પ્રસ્તુત કરે છે કે આશ્ચર્યચકિત થઈ જવાય !

સર્વ વિશ્વમતોથી ઉપરે, સર્વ દૃષ્ટિઓને - નયોને પોતાનામાં સમાવી લેતું આ આત્મ તત્ત્વદર્શન બહુ સૂક્ષ્મતાથી, ઊંડાણથી અવગાહવા, સમજવા ને માણવા જેવું છે. જૈનદર્શન કથિત 'આત્મ' સ્વરૂપના સર્વોચ્ચ દર્શનને રજૂ કરતાં આત્મસિદ્ધિ શાસ્ત્ર, જિનવાણીના મહત્ત્વપૂર્ણ નિરૂપક 'અનેકાન્તવાદ' ને અદ્ભુત રીતે વણી લે છે અને વ્યક્ત કરે છે. એમ જ લાગે કે જાણે સર્વજ્ઞ તીર્થંકર ભગવંત મહાવીરની અને તેને ઝીલતા-ગુંથતા જ્ઞાની ગણધરોની વાકુંગા જ જાણે તેમાં ન વહી રહી હોય !

આ મહાન પ્રાક્-વાક્-ગંગાને વર્તમાનકાળમાં ઝીલીને વહાવતા શ્રીમદ્ રાજચંદ્રજી જેવા જ્ઞાનાવતાર, પચ્ચીસસો વર્ષ પૂર્વે જાણે ભગવંત મહાવીર પ્રભુના શ્રીચરણે બેસીને એ દિવ્ય સમવસારણામાંથી 'ગણધરવાદ'ની પરિચર્યાને અપૂર્વ દત્ત-ચિત્ત પણ સુણાતા હોય, અંતરઊંડે સંઘરતા હોય અને અહીં એ મહાશ્રવણને પુનઃ વ્યક્ત કરતા હોય એમ પ્રતીત નથી થતું ? જાણે તેમનું ચૈતન્ય - તેમાં Store અને Save કરેલાં તત્ત્વો તથ્યોનું Opening અર્થાત્ કૉમ્પ્યુટર જ રહસ્યોદ્ઘાટન નથી આપતું ? જાણે તેમનું અંદરનું 'ટેઈપ રેકોર્ડર' (Recorder) આ અનેકાંત તત્ત્વ પચ્ચીસસો વર્ષ પૂર્વનું સ્વસ્થ તત્ત્વ-શ્રવણ પુનઃ (Replug) શ્રવણ નથી કરાવતું ? અસ્તુ.

આ પૂર્વ પરમશ્રુતના પુનઃશ્રવણમાં જાણે તેમનો અનેકાંતવાદનો અભિગમ શ્રી આત્મસિદ્ધિ શાસ્ત્રમાં યત્ર-તત્ર સહજપણે વ્યક્ત થઈ જાય છે. આ સર્વનું અનુચિંતન કરતાં એ નિમ્ન સાતેક સ્વરૂપો અને સ્થાનોમાં દેખાય છે :

વૃત્તિ અને વ્રત, દ્રવ્ય અને પર્યાય, નિત્યાનિત્ય વિવેક, નિશ્ચય અને વ્યવહાર, ઉપાદાન અને નિમિત્ત, વાણી અને વિચાર, અંતઃકરણ અને આચરણ.

આ સર્વનું એક પછી એક ઉદ્ધરણ સહ અધ્યયન કરીએ. સર્વત્ર તેમાં અનેકાંતવાદ ઝળકતો દેખાશે. તદ્દન સ્પષ્ટ તરી આવશે.

વૃત્તિ અને વ્રત :

‘લહું સ્વરૂપ ન વૃત્તિનું, ગ્રહું વ્રત-અભિમાન;
ગ્રહે નહીં પરમાર્થને, લેવા લૌકિક માન.’

(ગાથા-૨૮)

દ્રવ્ય અને પર્યાય :

‘આત્મા દ્રવ્યે નિત્ય છે, પર્યાયે પલટાય;
બાળાદિ વય ત્રણ્યનું, જ્ઞાન એને કેમ થાય.’ (૬૮)

નિત્યાનિત્ય વિવેક : ષટ્પદનામકથન :

‘આત્મા છે’, ‘તે નિત્ય છે’, છે કર્તા નિજકર્મ;
છે ભોક્તા વળી ‘મોક્ષ છે’,
‘મોક્ષ ઉપાય સુધર્મ.’ (૪૩)

અહીં આત્માના અસ્તિત્વ સાથે જ નિત્યત્વની સ્પષ્ટતા છે. સ્ફટિક શી સ્પષ્ટતા છે. અહીં તેમાં લેશ પણ સંશય કે સંદેહ નથી. ઉપરની ગાથામાં જ તેને અનેકાંતવાદથી દ્રવ્યે નિત્ય અને પર્યાયે અનિત્ય સૂચવી નિત્યાનિત્યતાનો વિવેક કરી દીધો છે. અહીં વેદાંત-દર્શનના ‘કૂટસ્થ નિત્ય’ કહેનારા એકાંતવાદનો અને બૌદ્ધદર્શનના ‘ક્ષણિકવાદ’નો આબાદ છેદ ઉડાવાયો છે. પરોક્ષપણે, કષાય દર્શન નામો ભણી અંગુલિનિર્દેશ કર્યા વિના! ‘અનેકાંતવાદ’ એ સંશયવાદ છે એમ આરોપણ મિથ્યા-પ્રરૂપણ કરનારાઓને બહુ સહજ અને સ્વસ્થપણે જડબાતોડ જવાબ અપાયો છે. જૈનદર્શન-‘જિનદર્શન’ ના સમગ્રતાસભર સત્યવાદનો જયજયકાર કરાયો છે અને કે કશાય મંડન-ખંડન અને વાદ-પરંપરાનો આશ્રય

લીધા વગર! અહીં આમ વ્યક્ત થતા અનેકાંતવાદની આ કોઈ નાનીસૂની સિદ્ધિ નથી.

નિશ્ચય અને વ્યવહાર :

નિશ્ચયદષ્ટિ વ્યવહારદષ્ટિ બંનેનું સંતુલનભર્યું અનેકાંતિક નિરૂપણ તો શ્રી આત્મસિદ્ધિ શાસ્ત્રમાં ઠેર ઠેર જોવા મળે છે. ઉદા.

પ્રથમોક્ત ‘વૃત્તિ અને વ્રત’ની ગાથાના અનુસંધાનમાં જ આ પછીની ગાથા, કેવળ નિશ્ચયનયને અપનાવનારા અને વ્યવહારનયને લોપનારા સામે કેવો લાલબત્તીભર્યો બોધ કરે છે.

‘અથવા નિશ્ચય નય ગ્રહે, માત્ર શબ્દની માંય;
લોપે સદ્વ્યવહારને સાધન રહિત થાય.’ (ગાથા ૨૯)
પુનઃ આ સદ્બોધ આગળ સ્પષ્ટ થાય છે:
‘નિશ્ચયવાણી સાંભળી, સાધન તજવાં નો’ય;
નિશ્ચય રાખી લક્ષમાં, સાધન કરવા સોય. (૧૩૧)
નિય નિશ્ચય એકાંતથી, આમાં નથી કહેલ;
એકાંતે વ્યવહાર નહિ, બન્ને સાથે રહેલ. (૧૩૨)
અનેકાંતવાદનું આવું સરળ, મનોરમ ચિત્રણ અન્યત્ર ક્યાં મળશે ?

ઉપાદાન અને નિમિત્ત : ચેતન અને જડ :

જડ અને ચૈતન્યની ભિન્નતા દર્શાવી ચેતનની પ્રેરણાની મહત્તા દર્શાવતાં શ્રી આત્મસિદ્ધિ શાસ્ત્ર નિરૂપે છે.

‘હોય ન ચેતનપ્રેરણા, કોણ ગ્રહે તો કર્મ ?
જડ સ્વભાવ નહીં પ્રેરણા,
જુઓ વિચારી ધર્મ.’ (૭૫)
‘જો ચેતન કરતું નથી, નથી થતાં તો કર્મ;
તેથી સહજ સ્વભાવ નહિ,
તેમજ નહિ જીવધર્મ.’ (૭૫)

અહીં જડ-ચેતનના વિવેક ભણી આંગળી ચીંધી છે. તે જ રીતે નિમિત્ત અને ઉપાદાન બંનેનું પણ અનેકાંતિક સમાન મહત્ત્વ અને સ્થાન બતાવાયું છે આ ગાથામાં -
‘ઉપાદાનનું નામ લઈ, એ જે તજે નિમિત્ત;
પામે નહિ સિદ્ધત્વને, રહે ભ્રાંતિમાં સ્થિત. (૧૩૬)

વાણી વિચાર : અંતઃકરણ અને આચરણ :

‘મનસ્ય અન્યદ્ વચસ્ય અન્યદ્ કાર્ય-અન્ય’ એવા વિપરીત મન-વાણી-વ્યવહાર ને અંતઃકરણ-આચાર ભિન્નતાભર્યા ઉપદેશકો-તથાકથિત ધાર્મિકજનોને ઢંઢોળતી આત્મસિદ્ધિની વાણીમાં પણ, ત્રિવિધ યોગોની એકતામાં પણ, અનેકાંતવાદ જ નથી ભર્યો ? ઊદા.

‘મુખથી જ્ઞાન કથે અને, અંતર છૂટ્યો ન મોહ;

તે પામર પ્રાણી કરે, માત્ર જ્ઞાનીનો દ્રોહ.’ (૧૩૭)

આમ આત્માની સામગ્ર સિદ્ધિ કરનારા આ પરમશ્રુતની અપૂર્વ વાણીમાં, જૈનદર્શનનો અનેકાંતવાદ સજગ સંશોધકોને સર્વત્ર પ્રાપ્ત થયા વિના રહેશે નહીં.

વસ્તુનું વસ્તુસ્વરૂપ યથાતથ્ય, જેમ છે તેમ અને અનેક નય-નિક્ષેપો સહ સમગ્રતામાં (In Totality), સંતુલન અને સમન્વયપૂર્વક અહીં એ દર્શાવાયું છે તે સાધકને શ્રી જિનકથિત મોક્ષમાર્ગ આરુઢ કરાવનારું છે. આ વસ્તુસ્વરૂપ દર્શનમાં અનેકાંતવાદ સુસ્પષ્ટ થયો છે. જિનવાણીને, જિન-દર્શન, જૈન દર્શનને, પચ્ચીસસો વર્ષ પૂર્વના રૂપે પ્રતિધ્વનિત કરતા આ આત્મસિદ્ધિ શાસ્ત્રની કેટકેટલી અનુમોદના, અભિવંદના, સ્તવના, આરાધાના કરીએ ? તેમાંની જ ‘અનંત અનંત ભાવભેદો ભરી’ અનેકાંતિક શૈલીની કેટલી ભજના કરીએ ? શ્રી આત્મસિદ્ધિ શાસ્ત્રના રચયિતાની આ જિનેશ્વરવાણીનો મહિમા જાણો આ આત્મસિદ્ધિ નિહિત અનેકાંતિક વાણીને પણ લાગુ પડે છે :

‘અનંત અનંત ભાવ ભેદથી ભરેલી ભલી,

અનંત અનંત નય નિક્ષેપે વ્યાખ્યાની છે, અનંત અનંત...’

આ મહિમામયી અનંત-વાણીને, તેના ઉદ્દગાતાને અત્યંતરાઃ નમસ્કાર કરીને, આ વાણીના માધ્યમ દ્વારા, આપણે પણ એના આદિ મહાધોષક મહાવીરના શ્રીચરણો પહોંચી જઈએ એ દિવ્ય સમવસરણમાં અને શ્રવણ કરી ધન્ય થઈએ - ગણધરવાદની એ પરમ પ્રબોધક, સ્વપર-પ્રકાશક જિનવાણી.

‘દેહ છતાં જેની દશા વર્તે દેહાતીત,

તે જ્ઞાનીના ચરણમાં હો વંદન અગણિત!’

॥ ઐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

- પ્રતાપકુમાર ટોલિયા

ગણધરવાદ

એક ત્રણ પાયાવાળો એટલે કે ત્રણ થાંભલા ઉપર ઊભેલો મહેલ છે. એ મહેલની આગળ એક વિશાળ બગીચો છે. એ બગીચાની બંને તરફ બાર બાર એમ કુલ ચોવીસ વૃક્ષો ઊભાં છે. દરેક વૃક્ષની નીચે એક એક ચિરાટ પ્રતિમા છે. બગીચાની લોન ઉપર વ્યવસ્થિત રીતે ગોઠવાયેલી નાની નાની પ્રતિમાઓ પણ છે. તમે આ આખા દ્રશ્યની કલ્પના કરી જુઓ. તમારા મન:ચક્ષુ આગળ આ આખું દ્રશ્ય મહેલનું નામ છે “જૈનદર્શન.”

ચોવીસે ચોવીસ તીર્થંકરોને વૃક્ષની નીચે કેવળજ્ઞાનની પ્રાપ્તિ થઈ હતી. જે જે વૃક્ષોની નીચે તીર્થંકરોને કેવળજ્ઞાનની પ્રાપ્તિ થઈ હતી એ ચોવીસ વૃક્ષો મહેલના ઉદ્યાનમાં છે અને એ વૃક્ષોની નીચે એ તીર્થંકરોની પ્રતિમાઓ છે. બગીચાની લોનમાં વ્યવસ્થિત રીતે ગોઠવાયેલી નાની નાની પ્રતિમાઓ મહાન આચાર્યોની છે.

ઉમાસ્વાતીજી	કુંદકુંદાચાર્ય
સિદ્ધસેન દિવાકર	આચાર્ય અમિતગતી
જિનભદ્રગણિ ક્ષમાશ્રમણ	શુભચન્દ્રાચાર્ય
હરિભદ્રસૂરિ	બનારસીદાસ
હેમચંદ્રચાર્ય	ટોડરમલજી
યશોવિજયજી	ચિદાનંદજી
વીરવિજયજી	શ્રીમદ રાજચંદ્ર

બગીચાની પાછળ ૩ પાયાવાળો ૩ થાંભલા ઉપર ઊભેલો મહેલ છે. જૈનદર્શનરૂપી મહેલના ૩ પાયાનાં નામ છે:

(૧) અહિંસા (૨) અપરિગ્રહ (૩) અનેકાંતવાદ
મરમના મલકમાં

અહિંસા અને અપરિગ્રહ રૂપી થાંભલા બે બાજુએ છે અને અનેકાંતવાદરૂપી થાંભલો ઘણો પહોળો છે, મધ્યમાં છે. આ ત્રણેય થાંભલાઓ જૈનદર્શનરૂપી મહેલના આધાર છે.

જૈન શ્રાવકોને અહિંસા સાથે અપેક્ષાએ વધુ

ધરોબો છે, અપરિગ્રહ સાથે નહીં. જૈન સાધુઓને અહિંસા અને અપરિગ્રહ સાથે અપેક્ષાએ વધુ ધરોબો છે, પણ અનેકાંતવાદ? એનાથી જૈનસમુદાયનો મોટો ભાગ અપેક્ષાએ દૂર છે.

ઉપાધ્યાય યશોવિજયજીએ અનેકાંતવાદને જિનાજ્ઞા ગણી છે. એઓ લખે છે :

જિને: નાનુમતં કિંચિત નિષીધ્યં વા ન સર્વથા
કાર્યે ભાવ્યં અદંભેન ઈતિ આશા પારમેશ્વરી -
અધ્યાત્મસાર

જિનેશ્વરોએ એકાંતે કોઈપણ બાબતોનો નિષેધ નથી કર્યો કે કોઈ પણ બાબતની અનુમતી નથી આપી. જિનેશ્વરોની આજ્ઞા તો એટલી છે કે કોઈ પણ નિર્દેશ બનો, સરળ બનો. (મન, વચન અને વાણીમાં સરળતા હોય.)

તજી હા ના એકાંતે, અનેકાંતે વિચાર

સરળ મન, વર્તન, વાણી, જિનઆગનો સાર

આ મહેલના ડ્રોઈંગરૂમના કેન્દ્રમાં એક સ્વપ્રકાશિત મોટું ઝુમ્મર છે જેના પ્રકાશને કારણે આખો ડ્રોઈંગરૂમ ઝળહળે છે. આ સ્વપ્રકાશિત ઝુમ્મરનું નામ છે “રત્નત્રયી.”

સમ્યક્ જ્ઞાન, સમ્યક્ દર્શન અને સમ્યક્ ચારિત્ર તાત્પર્યસૂત્રમાં પણ કહ્યું છે કે સમ્યક્ જ્ઞાનદર્શનચારિત્રાણી મોક્ષમાર્ગ:

આ ઝુમ્મરની બંને બાજુએ બબ્બે એમ કુલ ચાર નાનાં સ્વયંપ્રકાશિત ઝુમ્મર છે જે પણ પોતાના પ્રકાશને કારણે ઝળહળે છે.

એક બાજુનાં બે નાનાં સ્વયંપ્રકાશિત ઝુમ્મરમાંના એક ઝુમ્મરનું નામ છે ૧૨ પ્રકારનું તપ (છ બાહ્ય અને છ આભ્યંતર). બીજા ઝુમ્મરનું નામ છે ષડ્ઞાવશ્યક કે જે જૈન પરંપરાનો સાધનામાર્ગ છે.

બીજી બાજુનાં બે નાનાં સ્વયંપ્રકાશિત ઝુમ્મરોમાંના એક ઝુમ્મરનું નામ છે ચૌદગુણસ્થાન કે જે ચિત્તના શુદ્ધિકરનો, કષાયોની મંદતાનો ગ્રાહ

છે. બીજા ઝુમ્મરનું નામ છે ગણધરવાદ. ગણધરવાદ એટલે ભગવાન મહાવીર અને અગિયાર બ્રાહ્મણ પંડિતનો ભગવાન મહાવીર પાસે દીક્ષા લીધા પહેલાંનો સંવાદ. દીક્ષા લીધા પછી અગિયાર બ્રાહ્મણો પંડિતો ગણધર કહેવાયા.

ગણધરોના મનમાં પ્રશ્નો ઉદ્ભવવાનું કારણ એમનો એકાંતવાદી અભિગમ અને આત્મસાધનાના માર્ગનો અપરિચિતતા છે. જ્યારે ભગવાન મહાવીરના જવાબો અનેકાંતવાદ આધારિત છે અને આત્મસાધનાના માર્ગ પર પ્રયાણ કરવાનું સૂચવે એટલે આપણે એક કહી શકીએ કે અનેકાંતવાદ આધારિત જૈનદર્શન અને અન્ય દર્શનો જેવાં કે ભૌતિકવાદી ચાર્વાકદર્શન, નિત્યવાદી સાંખ્યદર્શન, અનિત્યવાદી બૌદ્ધદર્શન, દ્વૈત અને અદ્વૈતવાદી દર્શનો વચ્ચે અમુક નયની, અમુક દૃષ્ટિકોણની અપેક્ષાએ અવિરોધ એ ગણધરવાદનું મૂળ છે.

અત્યારની પ્રચલિત શ્લોકોનાં બર મૂર્તિપૂજક પરંપરાની માન્યતા અનુસાર ગણધરવાદ શું છે એ વિશે આપણે પહેલાં જોઈશું અને પછી વાસ્તવિકતા શું છે એ જોઈશું. શ્લોકોનાં બર મૂર્તિપૂજક તપાગચ્છ પરંપરામાં અત્યારે પણ પર્યુષણ પર્વ દરમિયાન મહાવીર જન્મવાંચન પછીના દિવસે ગણધરવાદ ઉપર મહારાજસાહેબ પ્રવચન આપે છે.

અત્યારની પ્રચલિત માન્યતા અનુસાર ભગવાન મહાવીરને કેવળજ્ઞાનની પ્રાપ્તિ થઈ એ પછી એમણે આપેલી પહેલી દેશના અસફળ ગઈ. એ પછી ભગવાન મહાવીર અપાપાનગરીમાં મહાસેન વનમાં પધાર્યા હતા. દેવોએ રજત, સુવર્ણ અને રત્નોના ત્રણ ગઢવાળું સમવસરણ રચ્યું હતું. સમવસરણમાં દેવો, માનવો અને તિર્થંચો ઉમટ્યા હતા.

અપાપાનગરીમાં સોમિલ નામનો એક ધનાઢ્ય બ્રાહ્મણ યજ્ઞ કરાવતો હતો. આ યજ્ઞના આચાર્યપદે વેદશાસ્ત્રના પંડિત એવા ૧૧ બ્રાહ્મણ પંડિતો હતા. ઈન્દ્રભૂતિ ગૌતમ, અગ્નિભૂતિ ગૌતમ, વાયુભૂતિ ગૌતમ આદિ ૧૧ પંડિતો હતા. આ પંડિતો વેદવેદાંગ, શ્રુતિ, સ્મૃતિ, પુરાણ અને ન્યાયના વિદ્વાન હતા. આ ૧૧ બ્રાહ્મણ પંડિતોમાં ઈન્દ્રભૂતિ ગૌતમ જ્યેષ્ઠ

હતા. એમને વાદવિજેતાની પદવી પ્રાપ્ત થઈ ચૂકી હતી. એઓ અતિબુધ્ધિશાળી અને મુહૂર્તજ્યોતિષના નિષ્ણાત હતા. આ ૧૧ બ્રાહ્મણ પંડિતો એમના કુલ ૪૪૦૦ શિષ્યો સહિત યજ્ઞવિધિ કરાવી રહ્યા હતા. આ ૧૧ બ્રાહ્મણ પંડિતો પોતાને સર્વજ્ઞ માનતા હતા. અનેક શાસ્ત્રાર્થોમાં એમણે જીત મેળવી હતી જેને કારણે એમનામાં અહંકાર ખૂબ જ હતો, પરંતુ તેઓ માત્ર પોથીપંડિત હતા.

પંડિતને કોઈ પૂછે, દેખાડ પરમ ઘાટ,

પોથીમાં અટવાયેલ, ક્યાંથી જાણે વાટ.

એક બાજુ યજ્ઞ ચાલી રહ્યો હતો ત્યાં બીજી બાજુએથી આકાશમાંથી દેવોને નીચે ઉતરતા જોઈ ૧૧ બ્રાહ્મણ પંડિતો રાજીના રેડ થઈ ગયા અને કહેવા માંડ્યા કે, “જુઓ, આપણા યજ્ઞનો કેવો અદ્ભુત મહિમા છે કે દેવો પણ ખેંચાઈને યજ્ઞમાં ભાગ લેવા આવે છે.” પણ એમણે જોયું કે દેવો યજ્ઞમંડપમાં નહીં પણ યજ્ઞમંડપની ઉત્તરે આવેલા મહાસેન વનમાં ઊતરી રહ્યા છે. તપાસ કરતાં એમને જાણવા મળ્યું કે મહાસેન વનમાં કોઈ મહાવીર નામના સર્વજ્ઞ આવ્યા છે. દેવો એમની પાસે જઈ રહ્યા છે.

અગિયાર બ્રાહ્મણ પંડિતોમાં જે વચસ્ક હતા એવા ઈન્દ્રભૂતિ ગૌતમને કોધ આવ્યો કે “હું સર્વજ્ઞ અહીં બિરાજમાન છું, છતાં આ દેવો બીજા ખોટા સર્વજ્ઞ પાસે જઈ રહ્યા છે. જાણે માખીઓ ગોળને છોડીને વિષ્ટા ઉપર બેસવા જઈ રહી છે. જાણે ઊંટો દ્રાક્ષના વેલાઓને તજીને કડવો લીમડો ખાઈ રહ્યા છે. જાણે લોકો મહાન ગંગાતીર્થનાં પાણી મૂકી ખાબોચિયાના ગંધાતા જળમાં જઈ રહ્યા છે એમ આ દેવો મહાધૂર્ત પાસે જઈ રહ્યા છે. જગતમાં સૂર્ય એક જ હોય, મ્યાનમાં એક જ તલવાર હોય અને ગુફામાં એક જ સિંહ હોય એમ આ જગતમાં હું એક જ સર્વજ્ઞ છું, બીજો કોઈ સર્વજ્ઞ હોય નહીં. ભલે બીજા લોકોને આ કહેવાતો સર્વજ્ઞ ઠગે છે, પણ હું હમણાં જ ત્યાં જઈ એને વાદમાં જીતી ખુલ્લો પાડી દઉં અને સાબિત કરી દઉં કે હું જ સર્વજ્ઞ છું. જે વાયુએ મોટા હાથીને ઉડાડી દીધા છે, એને માટે એક રૂનું પુમડું ઉડાડી દેવું એ રમત વાત છે. લાગે છે કે એક કમળને

ઉખેડવા ઐરાવત હાથીએ જવું પડશે.”

આમ વિચારી ઈન્દ્રભૂતિ ગૌતમે બાર તિલક કર્યાં. સોનાની ચણોપવિત જનોઈ ધારણ કરી, સુંદર પીળાં વસ્ત્રો પહેર્યા અને આમ ઠઠારો કરી પોતાના ૨૦૦ શિષ્યો સહિત ભગવાન મહાવીર સાથે વાદ કરવા મહાસેન વનમાં પહોંચ્યા અને સમવરણનાં પગથિયાં ચઢવા માંડ્યા. જ્યારે ભગવાન મહાવીરને જોયા ત્યારે એમને જોઈને અંજાઈ ગયા અને વિચાર કરવા લાગ્યા કે શું આ બ્રહ્મા છે?, વિષ્ણુ છે?, શંકર છે?, ચંદ્ર છે?, સૂર્ય છે?, મેરુ છે?, કામદેવ છે?

પોતે જ મનોમન જવાબ આપે છે : “ના, ના, આમાંના એકપણ ન હોય.”

- (૧) ચંદ્ર કલંકિત છે, આ નિષ્કલંક છે.
- (૨) સૂર્ય તીવ્ર કાંતિવાળો હોવાથી એની સામે જોઈ શકાતું નથી જ્યારે આના ચહેરા ઉપર તેજ હોવા છતાં એની સામે સુખેથી જોઈ શકાય છે.
- (૩) વિષ્ણુ તે શ્યામરંગી છે, આ તો સુવર્ણવર્ણી છે.
- (૪) બ્રહ્મા તો ઘરડા છે આ તો યુવાન છે.
- (૫) કામદેવ તો શરીર વગરના છે, અનંગ છે. આ તો શરીરધારી છે.

ઈન્દ્રભૂતિ ગૌતમ આવું વિચારે છે ત્યાં તો ભગવાન મહાવીરે એમને જોઈને એમને નામ અને ગોત્રથી બોલાવ્યા કે “હે ઈન્દ્રભૂતિ ગૌતમ, તમે સુખપૂર્વક તો આવ્યા ને!”

ઈન્દ્રભૂતિ ગૌતમ વિચારે છે કે, ‘અહો, આ તો મારું નામ પણ જાણે છે. શું આ સર્વજ્ઞ હશે?’ પછી તરત જ વિચાર આવ્યો કે મારું નામ તો એટલું બધું વિખ્યાત છે કે એ મારું નામ જાણે એમાં કોઈ ચમત્કારની વાત નથી, પણ જો એ મારા મનના સંદેહને જાણી એને દૂર કરે તો જ હું માનું કે એ સાચા સર્વજ્ઞ છે.

તરત જ ભગવાન મહાવીર બોલ્યા કે “હે ઈન્દ્રભૂતિ ગૌતમ, તમારા મનમાં જીવ એટલે કે આત્માના અસ્તિત્વ અંગે સંદેહ છે, કારણ કે વેદની જે

પંક્તિઓને કારણે તમારા મનમાં સંદેહ ઉત્પન્ન થયો છે એ પંક્તિઓનો અર્થ તમે બરાબર સમજ્યા નથી.” એમ કહી ભગવાને અનેકાંતવાદના આધારે એ પંક્તિઓનો ખરો અર્થ ઈન્દ્રભૂતિ ગૌતમને સમજાવ્યો. “ઈન્દ્રભૂતિ, તમે શું જાણો છો એ મહત્વનું નથી, પણ તમે શું જીવો છો એનું ફળ મળે છે.”

ઈન્દ્રભૂતિ ગૌતમનો સંદેહ દૂર થયો. એમને સંતોષ થયો અને પ્રભુ પાસે દિક્ષા લેવાની યાચના કરી. ઈન્દ્ર મહારાજાએ ધરેલા થાળમાંથી ભગવાને ચૂર્ણ ગ્રહણ કર્યું અને તે દિવ્યચૂર્ણ (વાસક્ષેપ) ઈન્દ્રભૂતિ ગૌતમના મસ્તક પર નાખી એમને એમના શિષ્યો સહિત દીક્ષિત કર્યાં. આ જ પ્રમાણે બાકીના ૧૦ બ્રાહ્મણ પંડિતો ભગવાન સાથે વાદ કરવા આવ્યા. દરેકને ભગવાને નામ અને ગોત્રથી બોલાવી એમના મનનો સંદેહ કહી મનના સંદેહનું સમાધાન કર્યું બાકીના ૧૦ બ્રાહ્મણ પંડિતોએ પોતાના શિષ્યો સહિત દિક્ષાની યાચના કરી. ઈન્દ્ર મહારાજાએ ધરેલા થાળમાંથી દિવ્યચૂર્ણ (વાસક્ષેપ) ગ્રહણ કરી ક્રમઃસર દરેકે દરેક પંડિતના મસ્તક પર ભગવાને ચૂર્ણ નાખી દિક્ષા આપી.

આ અગિયાર બ્રાહ્મણ પંડિતો ૧૧ ગણધર કહેવાયા. અગિયાર ગણધરોમાં સૌથી જ્યેષ્ઠ ઈન્દ્રભૂતિ ગૌતમ હતા. ૧૧ ગણધરોમાંથી ૯ ગણધરો ભગવાન મહાવીરની હાજરીમાં રાજગૃહમાં જ નિર્વાણ પામ્યા હતા. ભગવાન મહાવીરના નિર્વાણ પછી માત્ર બે જ ગણધરો ઈન્દ્રભૂતિ ગૌતમ અને સુધર્માસ્વામી હયાત હતા. ગણધરોમાં સૌથી વધુ આયુષ્ય ધરાવતા સુધર્માસ્વામીને સમસ્ત મુનિગણની ધરા સોંપાઈ હતી માટે સાધુ-ભગવંતો આજે પણ જે પાટ ઉપર બેસી વ્યાખ્યાન આપે છે એ પાટ સુધર્માસ્વામીની પાટ તરીકે ઓળખાય છે. ઘણા આગમોમાં એવી રીતે વાતની શરૂઆત થાય છે કે પોતાના શિષ્ય જંબુસ્વામીને કહે છે કે “હે જંબુ, મેં ભગવાન પાસેથી આ સાંભળ્યું છે.”

શ્વેતાંબર પરંપરા પ્રમાણે ભગવાન મહાવીર અને ગણધરો વચ્ચે વાર્તાલાપ અપાપાનગરીમાં મહાસેન

(અનુસંધાન પાના ૨૯ ઉપર)

જ્ઞાતિના સ્પર્શતા સમાચારો ટૂંકમાં પાનાની એક બાજુએ સારા અક્ષરે કાર્યક્રમ પૂર્ણ થાય કે તરત લખી મોકલવા વિનંતી.

કે.ડી.ઓ. કલાસિક દ્વારા પર્યુષણ પ્રવચન

કે.ડી.ઓ. કલાસિક દ્વારા રવિવાર, તા. ૨૧/૮/૨૦૧૬ના ઘાટકોપરના શ્રીમતી પ્રમિલાબેન દંડ રોટરી સર્વિસ સેન્ટર ખાતે શ્રી વિશાલ પંડિતના પર્યુષણ મહિલા વિશેના પ્રવચનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

પ્રેસીડન્ટ એડવોકેટ મિનલબેન ખોનાએ સભ્યોને આવકાર આપ્યો. આભારવિધિ શ્રીમતી નીલાબેન ખોનાએ કરી હતી. કાર્યક્રમનું સંચાલન સેક્રેટરી શ્રીમતી ચંદ્રિકા ચેતન લોડાયાએ કર્યું હતું.

ગુણોદયપુરમ (પાલીતાણા) મध्ये ચારગતિ નિવારક ભક્તિ અનુષ્ઠાન

શ્રી અચલગરછ સંપ્રદાયના પ.પૂ. શ્રી ગુણોદયસાગરસૂરીશ્વરજી મ.સા. આદિ ઠાણા ૭નું ચાર્તુમાસ ગુણોદયપુરમ, પાલીતાણા મध्ये ધાર્મિક અનુષ્ઠાનોની સંગાથે ચાલી રહ્યું છે. હમણાં પૂજ્યશ્રીની નિશ્રામાં શ્રી શંભેશ્વરા પાર્શ્વનાથનું ચારગતિ નિવારક ભક્તિ અનુષ્ઠાન પાલીતાણા મध्ये યોજવામાં આવેલ. અનુષ્ઠાનની વિધિ શ્રી કિશોરભાઈ સાંયાએ ભાવપૂર્વક કરાવેલ.

શ્રી કચ્છી જૈન મહિલા મંડળ કલકતા

તા. ૨-૭-૨૦૧૬ના રૂપાબેન ના ઘરે જાપ રાખવામાં આવેલ.

તા. ૬-૭-૧૬ સવિતાબેન જયંતભાઈ સાવલા તરફથી અષાઢી બીજ નિમિત્તે પારસનાથ પંચકલ્યાણ પૂજા સાથે સંઘ જમણ રાખવામાં આવેલ. સવિતાબેન તરફથી મંડળને ૧૦૦૦ રૂા. ભેટ મળેલ છે. અષાઢીબીજ નિમિત્તે ગુણવંતીબેન તરફથી મંડળને ૫૦૦ રૂા. ભેટ રતનબેન દરખભાઈ તરફથી ૫૦૦ મધુ મુલચંદભાઈ ૬૦૦ રૂા. ભેટ.

તા. ૧૫-૭-૨૦૧૬ ગીતા સુનિલભાઈ તરફથી વંદના હોટલમાં કીટી પાર્ટીનું આયોજન હતું. બે ગેમ્સ રમોડેલ (૧) કેતના શાહ (૨) ભારતી લાલકા ૨ ગેમ્સ પ્રાઈઝ (૧)

ભારતી લાલકા (૨) સ્મિતા શાહ. હાઉઝી રમાડવામાં આવી. તા. ૧૯-૭-૨૦૧૬ ના જાપ રાખવામાં આવેલ. જાપ પછી મંડળ તરફથી બધાને ચોવિહાર કરાવવામાં આવેલ ત્યારબાદ પ્રતિક્રમણ રાખવામાં આવેલ.

તા. ૧૫-૮-૨૦૧૬ યુવા મંડળ તરફથી કચ્છી ભુવનમાં પોગ્રામ રાખવામાં આવેલ સૌ પ્રથમ ગીતા લાલકા, કેતન શાહ, દીપક પ્રગટાવી પોગ્રામની શરૂઆત કરેલ.

ધ્વજ વંદન રમેશભાઈ પટવાએ કરેલ. અંતાક્ષરીનો પોગ્રામ રાખવામાં આવેલ પાંચ ગ્રંથ બનાવેલ ૧ પ્રાઈઝ - મંજરી વીરા, કીર્તી શાહ, દીના દેઢીયા. ૨ પ્રાઈઝ - પ્રભા ધુલ્લા, હંસાબેન શાહ, સ્નેહા બુરીયાને મળેલ.

ગુજરાતી મહિલા મંડળમાં મિસ્ટાન તેમજ ફરસાણની હરિફાઈમાં પ્રભા ધુલ્લાને પ્રાઈઝ મળેલ. ગ્રીન સાડી પહેરવામાં પણ તેમને પ્રાઈઝ મળેલ.

તા. ૨૦-૮-૨૦૧૬ હેમલતાબેનના ઘરે ટોલીગંજ કોફીઝાટ રાખવામાં આવેલ બે ગેમ્સ રમોડેલ રસોડામાં ખાવામાં વપરાતી સફેદ વસ્તુ (૧) નયના બુરિયા (૨) ગીતા શાહ - કેતના શાહ (૧) મીના શાહ (૨) સ્મિતા શાહ, રીટા સાવલાને પ્રાઈઝ મળેલ. હાઉઝી રમ્યા.

શ્રી ક.દ.ઓ. જૈન સર્વોદય મંડળ - મુલુંડ

શ્રી ક.દ.ઓ. જૈન સર્વોદય મંડળ - મુલુંડ દ્વારા તા. ૨૧ ઓગસ્ટ રવિવારના આંખનું એકઅપ અને 'ડાયાબીટીજ કન્સલ્ટિંગ કેમ્પ યોજવામાં આવ્યો હતો. લગભગ ૧૦૦ જ્ઞાતિજનોનું આંખનું એકઅપ, ડાયાબીટીજ ચેકઅપ અને કન્સલ્ટેશન કરવામાં આવેલ.

મંડળ દ્વારા પર્યુષણ પર્વ બાદ બારસી (સોલાપુર)ની ૧૩ ઓક્ટોબર ગુરૂવાર થી ૧૬ ઓક્ટોબર રવિવાર સુધી (એસી બસ દ્વારા) ચૈત્ય પરિપાર્ટીનું આયોજન કરવામાં આવેલ છે.

સામુહિક ક્ષમાપના અને સરસ્વતી સન્માનનો કાર્યક્રમ તા. ૨૫-૯-૨૦૧૬ને રવિવાર સવારે ૧૦.૩૦ કલાકે શ્રી જીવરાજ ભાણજી હોલ (અશોક નગર) ખાતે રાખવામાં

યાત્રા પ્રવાસ ક્ષેત્રે આધુનિક પ્રણાલીકાઓના પ્રણેતા...

9323360708/25903514-5-6
tanmantravels@yahoo.co.in
www.tanmantour&travel.com

પર્યુષણ એટલે કર્મ નિર્જરા દ્વારા મોક્ષ અપાવનાર જ્ઞાન પ્રાપ્તિ તથા તેને સધનપણે આચરણમાં મુકવાનું મહાપર્વ સૌ આરાધકોની ભૂરીભૂરી અનુમોદના.

- ચીમન મોતા તન-મન પરિવાર

શીખરજીની સર્વ પ્રથમ અને એકમાત્ર આપણી પોતાની
★★★ જેવી સુવિધાયુક્ત AC હોટલ

જ્ઞાતિના સર્વાંગીણ વિકાસ માટે સમર્પિત
શ્રી નરશી જેઠાભાઈ દંડ પરિવાર (વરાડીયા-મલકાપુર)

M/s. VIRCHAND NARSHI COTTON PVT. LTD.

Asia's First ISO 9001:2000 Certified Gin Press

આવેલ છે જે બાળકોના રીઝલ્ટની કોપી ન આપી હોય તેમણે મંડળ ખાતે પહોંચાડી દેવા વિનંતી. સંપર્ક : હંસકુમારભાઈ - 09820167799, હિતેશ શાહ - 09323141139

મુલુંડમાં વસતા જ્ઞાતિજનો માટે ખાસ મંડળે રાહતના દરે દવાઓના વિતરણ માટે "Health Saverz" કંપની સાથે જોડાણ કર્યું છે. રૂ. ૭૫૦/- કે તેથી વધુની ખરીદી પર ૨૦%નું ડિસ્કાઉન્ટ આપવા સાથે ઘરે પહોંચતી કરવામાં આવશે. સંપર્ક : ગુલાબભાઈ મૈશેરી - 09833609098, ભરતભાઈ મૈશેરી - 09820058048

સાંચરા

સાંચરા તા. ૨૭-૭-૨૦૧૬ના આષાઢ વદ ૮ના નમસ્કાર મહામંત્ર પૂજન પ.પૂ.સા.શ્રી હંસાવલીશ્રીજી મ.સા.ની નિશ્રામાં પ.પૂ.સા.શ્રી ચંદ્રશિલાશ્રીજી મ.સા. તથા પ.પૂ. બાલ સાધ્વીશ્રી વિતરાગશિલાશ્રીજી મ.સા.એ વિધિથી પૂજન કરાવેલ.

તા. ૭-૮-૨૦૧૬ના શ્રી ભક્તામર પૂજન પ.પૂ.સા. શ્રી વિધિકાર શ્રી કેવળભાઈ શાહ, સંગીતકાર શ્રી કિશોરભાઈ સંગારના સંગીતના સુરની સાથે પૂજન થયેલ.

ભક્તામર પૂજનના દાતાર શ્રી માતુશ્રી દમયંતીબેન કુંવરજી રતનશી લોડાયા પરિવાર હતા. પૂજનમાં જીવદયા ખાતામાં માતુશ્રી દમયંતીબેન રતનશી કુંવરજી લોડાયા પરિવાર તરફથી રૂ. ૧૧૧૧૧/- આવેલ દાતાર પરિવારની નિયાણીઓ તરફથી રૂ. ૫૦૦૧ આવેલ. ગામના અલગ અલગ દાતા તરફથી પણ જીવદયામાં રકમ આવેલ.

મોટી સિંધોડી પર્યુષણ અને ચૈત્ય પરિપાટી

પર્યુષણ દરમિયાન સાધર્મિક ભક્તિ સંઘ તરફથી સોમવાર તા. ૨૯-૮-૨૦૧૬ (સાંજ) થી ગુરુવાર તા. ૮-૯-૨૦૧૬ (બપોર સુધી) રાખવામાં આવેલ છે.

પર્યુષણ પર્વ દરમિયાન સાધર્મિક ભક્તિનો લાભ લેનાર ભાગ્યશાળી પરિવાર અ.સૌ. અનિતાબેન ભરતભાઈ ભવાનજી લોડાયા.

શ્રી પ્રગતિ મહિલા મંડળ દ્વારા મહાજનના સંગાથે આયોજીત ચૈત્ય પરિપાટીનું આયોજન આપણા ગામના એકમેવ બાલસાધ્વી પ.પૂ. શ્રી મલિગુણાશ્રીજી મ.સા.નું ચાતુર્માસ સાંગલી ખાતે હોવાથી પર્યુષણ બાદ દેવ અને ગુરુવંદનાર્થે સાંગલી, સાતારા અને કુંભોજગીરી ખાતે છે.

શુક્રવારે રાત્રે તા. ૧૬-૦૯-૨૦૧૬ મુંબઈથી પ્રસ્થાન બસ દ્વારા અને તા. ૧૮-૦૯-૨૦૧૬ના રાત્રે ત્યાંથી પરત અને તા. ૧૯-૦૯-૨૦૧૬ સવારના મુંબઈ આગમન. યાત્રા પ્રવાસ ચાર્જ રૂ. ૨૫૦૦/- દરેક વ્યક્તિદીઠ. નામ તા. ૨૫-૦૮-૨૦૧૬ સુધી નીચે આપેલ સંપર્ક સુત્રો પાસે રકમ જમા કરાવી નોંધાવી લેવા. સંપર્ક : શ્રી હેમાંગભાઈ લોડાયા - 099206 46846, અ.સૌ. જ્યોત્સનાબેન મૈશેરી - 09820529555

શ્રી કરછી દશા ઓશવાલ જૈન ભગિનીગૃહ
(Working Women's Hostel)

હોસ્ટેલ એડ્રેસ :

૨૬૩/૬૫ જુનું અનંતભુવન, ૨થે માળે,
ભાત બજાર, નરશી નાથા સ્ટ્રીટ - ૪૦૦ ૦૦૯.

કાર્યાલય એડ્રેસ :

શ્રીમતી લક્ષ્મીબાઈ વીરજી લધાભાઈ કે.ડી.ઓ
જૈન કન્યા છાત્રાલય,
૧૪૨, કૃષ્ણ કિરણ, ગારોડીયા નગર,
ઘાટકોપર (પૂર્વ), મુંબઈ - ૪૦૦ ૦૭૭.
ફોન : 022-25063449

સંપર્ક સૂત્ર :

શ્રીમતી નૂતનબેન
મો.નં. 09869193570
ઓ. નં. : 022-25100157 / 25133174

કે.ડી.ઓ જૈન તેમજ અન્ય જ્ઞાતિની સર્વિસ કરતી
મહિલાઓને રહેવા અર્થેની સુવિધા

લગ્નસરાની સાડીઓમાં કેડીઓ જ્ઞાતિનું વિશ્વસનીય નામ

અવસર સારીઝ

* સાચી/ટેસ્ટેડ કસબ અને જુક કસબ સાડીઓ, ચણીયા ચોલી.
* રીયલ/ટેસ્ટેડ ઘરચોળા, બોડરો, પાનેતર, બાંધણીઓ તથા ફેન્સીવર્ક સાડીઓ
૧ રૂપલ અપાર્ટમેન્ટ, દાદાસાહેબ ફાળકે રોડ, સાધના હોટલની સામે,
દાદર (ઈસ્ટ), મુંબઈ-૪૦૦ ૦૧૪. ફોન : 022-24164239
સંપર્ક : દિનેશ દેદિયા - 92234 25676

નવા/બદલાયેલા સરનામા/ફોન - (પુરું નામ અને નવું સરનામું મોકલવાની સાથે જુનું રદ કરવાનું સરનામું અવશ્ય જણાવવું)

હરીશ આર. નાગડા (PS 398)	ડી/૨, આઝાદ નગર, આર. એ. કિડવાઈ રોડ, વડાલા, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૩૧. મો.: ૯૮૧૯૬ ૮૩૭૧૩
નેણશી એલ. મૈશેરી (PS 1492)	૬૦૨, બ્લુ ઓરબિટ, ૩, અહિંસા માર્ગ, ઈનઓરબિટ મોલ પાસે, મલાડ (વેસ્ટ), મુંબઈ - ૪૦૦ ૦૬૪. મો.: ૯૮૧૯૭ ૭૮૭૬૨
પુનશી એલ. લોડાયા (PS 837)	૪૦૧, સારા રેસીડેન્સી, જેઠાભાઈ લેન, ઝવેરબેન હોલની સામે, ઘાટકોપર (ઈસ્ટ), મુંબઈ - ૪૦૦ ૦૭૭. મો.: ૯૮૨૦૬ ૨૨૨૬૫
મહેન્દ્ર વી. લોડાયા (PS 1554)	૩૦૫, મેરેથોન મોરચા, ૩જે માળે, કેસી ઈન્ડસ્ટ્રીઝ પાસે, લેક રોડ, ભાંડુપ (વેસ્ટ), મુંબઈ - ૪૦૦ ૦૭૮. મો.: ૯૧૬૭૨ ૮૨૪૨૫, ૯૭૬૯૮ ૦૨૩૫૭
શ્રીમતી વનિતા કે. ધરમશી (PS 1795)	૬૦૨, અલગ એર મેઘના, ડૉ. આર. પી. રોડ, પ્લોટ નં. ૧૦૪૫, દેવીદયાલ નગર, મુલુંડ (વેસ્ટ), મુંબઈ - ૪૦૦ ૦૮૦. મો. : વનિતા : ૯૦૨૯૧ ૫૧૧૧૩, રાજેશ ૯૮૭૦૬ ૨૨૩૦૨, હેતલ : ૯૯૩૦૪ ૪૫૫૮૨
ફતેચંદ આર. ગોસર (PS 2134)	બી-૬, ગરૂડ કો.હા.સો., વિદ્યાલય માર્ગ, મુલુંડ (ઈસ્ટ), મુંબઈ - ૪૦૦ ૦૮૧. ફોન: ૦૨૨-૨૧૬૩ ૩૪૪૪, મો.: ૯૮૨૦૪ ૩૪૧૫૭
લલિત એલ. શાહ (ધરમશી) (PS 5310)	ઈ-૯૦૬, રામકી ટાવર્સ, ગાચીબાવલી, રેડીસન હોટલ પાસે, હૈદરાબાદ - ૫૦૦ ૦૩૨. મો.: ૮૮૮૬૦ ૦૮૬૦૫
ગુલાબચંદ કે. મૈશેરી (PS 5417)	એલ. વી. ટાવર્સ, ફ્લેટ નં. ૧૦૭, ૨જે માળે, આંધ્રા બેન્કની ઉપર, ચૈતન્યપુરી, હૈદરાબાદ - ૫૦૦ ૦૬૦. મો.: ૯૮૪૯૦ ૫૧૦૩૯

જીવનચક્ર

સગપણ				
૧૪-૦૮-૧૬	ગાંધીધામ	પ્રતિક લહેરચંદ આણંદજી હીરજી ખોના	સાંધવ	૨૫
	ડોમ્બીવલી	માનસી દિનેશ ખેતશી મેઘજી ધરમશી	તેરા	૨૨
મરણ				
૧૮-૦૮-૧૬	વડોદરા	જયશ્રી જયચંદ ધરમશી	સુથરી	૬૩
૨૨-૦૮-૧૬	નાગપુર	નવીનભાઈ વિશનજી ધરમશી	કોઠારા	૮૦
૨૩-૦૮-૧૬	ગોવા	સુશીલા હરીશ વસનજી હેમરાજ લોડાયા	કોઠારા	૬૭

ગણધરવાદ

(અનુસંધાન પાના ૨૬ થી)

વનમાં વૈશાખ સુદ અગિયારસને દિવસે થયો હતો. દિગંબર પરંપરા પ્રમાણે આ વાર્તાલાપ રાજગૃહી નજીક આવેલ વિપુલાચલ પર્વત પર શ્રાવણ વદ એકમને (પ્રતિપદા) દિવસે થયો હતો. (દિગંબર ગ્રંથ ષટખંડાગમ ધવલ પૃષ્ઠ ૬૩)

ટૂંકમાં કહીએ તો ભગવાન મહાવીર સાથે વાદ-વિવાદ કરી એમને હરાવવાના ઉદ્દેશ્યથી આવેલા ૧૧ અતિવિદ્વાન બ્રાહ્મણ પંડિતોને ભગવાન મહાવીરે નામ અને ગોત્રથી બોલાવી એમના મનમાં રહેલ

શંકાઓ કહી, એમની શંકાનું સમાધાન કર્યું. ૧૧ બ્રાહ્મણ પંડિતોની શંકાના સમાધાનાર્થે ભગવાન મહાવીર અને પંડિતોની વચ્ચે થયેલ વાર્તાલાપ/સંવાદનું નામ ગણધરવાદ છે. આ અગિયાર બ્રાહ્મણ પંડિતોએ ભગવાન મહાવીર પાસે પોતાના ૪૪૦૦ શિષ્ય સહિત દીક્ષા લીધી અને એ ૧૧ પંડિતો ગણધર તરીકે ઓળખાયા. ગણધરવાદના કેન્દ્રમાં અનેકાંતવાદ છે.

શ્રી વીરજી લઘાભાઈ ક.દ.ઓ. જૈન વિદ્યાર્થીગૃહ, ઘાટકોપર

ધ્વજવંદન તથા ઈનામ વિતરણ કાર્યક્રમ

શ્રી વી.લ.ક.દ.ઓ. જે વિદ્યાર્થીગૃહ ઘાટકોપરમાં ૧૫મી ઓગસ્ટ ૭૦માં સ્વતંત્રતા દિવસની ઉજવણી નિમિત્તે સવારના ૭ વાગ્યાથી નુતન વિદ્યાર્થીગૃહના વિદ્યાર્થીઓ અને કન્યાછાત્રાલયની વિદ્યાર્થીનીઓ પહેલે માળે આવેલ વિશાળ હોલમાં ઉજવણી માટે ભેગા થયેલ. કોઈ રંગોળી બનાવતા હતા, કોઈ બલુનથી દિવાલો સુશોભિત કરતા હતા, કોઈ ધ્વજવંદને સજાવતા હતા તો કોઈ દેશભક્તિ ગીતોની તાલીમ લેતા હતા.

૮ વાગ્યાથી આમંત્રિત મહેમાનો અને ટ્રસ્ટીગણનું આગમન શરૂ ગયું હતું, જેમાં શ્રી શીવજીભાઈ કુંવરજી વિક્રમશી, શ્રી હંસકુમારભાઈ ભવાનજી ખીમજી, શ્રી કમલેશભાઈ શીવજી વિક્રમશી, વ્યવસ્થાપક સમિતીના પ્રમુખશ્રી મધુકાંતભાઈ ખોના, ઉપ-પ્રમુખ શ્રીમતી દમયંતીબેન લોડાયા, માનદમંત્રી શ્રી નરેશભાઈ મોમાયા, શ્રી હેમરાજભાઈ ગોસર તથા શ્રીમતી ધનભાઈ મોમાયા તેમજ કન્યાછાત્રાલયના પ્રમુખ શ્રીમતી વિમલાબેન ગોસર, બધાની પધરામણી થતા ૮.૩૦ વાગે વિદ્યાર્થીગૃહના બેંડ પથકની સલામી સાથે શ્રી શીવજીભાઈ અને શ્રી હંસકુમારભાઈના શુભ હસ્તે ધ્વજવંદનનો કાર્યક્રમ થયેલ અને સામુહિક રાષ્ટ્રગીતના ગાન સાથે તિરંગાને સલામી આપેલ.

વિદ્યાર્થીગૃહના અગ્રેસર વિદ્યાર્થી શ્રી શુભમ કીરીટ લોડાયાએ કાર્યક્રમનું સંચાલન કરેલ. વિદ્યાર્થીગૃહના અન્ય વિદ્યાર્થીઓ અને કન્યાછાત્રાલયની વિદ્યાર્થીનીઓએ સામુહિક રીતે વિવિધ સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમોની અંતર્ગત મૈત્રીભાવ, વિવિધ ધર્મોનો ભાઈચારો અને રાષ્ટ્રધ્વજના સન્માનનો સંદેશો આપતા દેશભક્તિ ગીતો, ભાષણો અને નાટ્યરૂપકોની સરસ રજુઆત કરી. જેમાં શ્રી ધવલ અનીલકુમાર લોડાયા, શ્રી અમીત વિમલેશ માલદે અને શ્રી ઉર્મિલ ધનપતી રતાણીએ ભારે જહેમત ઉપાડી.

સૌથી આકર્ષક એવી સમય + સતર્કતા અને વિશ્વાસનું સંતુલન સાધતી પિરામીડની વિવિધ મુદ્રાઓની નાનાથી મોટા વિદ્યાર્થીઓએ મળીને રજુઆત કરી જેને સૌ પ્રેક્ષકોએ તાળીઓના ગડગડાટથી વધાવી.

વર્ષોથી જ્ઞાતિનું એક આદર્શ વિદ્યાર્થીગૃહ બનાવવાનું શમણું જોતા સ્વન્મદ્રષ્ટા એવા શ્રી શીવજીભાઈ વિક્રમશી, નુતન વિદ્યાર્થીગૃહમાં વિદ્યાર્થીઓની પ્રવૃત્તિઓ અને અનેરો ઉત્સાહ જોઈ આનંદવિભોર થઈ ગયા. સ્વતંત્રતાપૂર્વેના સ્વતંત્ર્યસેનાની એવા શ્રી ભવાનજીભાઈ અરજણ ખીમજીની

દેશ સેવા અને જ્ઞાતિદાજ માટેની લાગણીઓને અભિવ્યક્ત કરી શ્રી શીવજીભાઈએ, શ્રી ભવાનજી અરજણ ખીમજીની પુણ્યસ્મૃતિને સામુહિક આંદરાંજલી આપી. શેઠશ્રી હંસકુમાર ભવાનજી ખીમજીએ પોતાના પ્રાસંગિક પ્રવચનમાં વિદ્યાર્થીઓના ઉમંગ અને ઉત્સાહને બિરદાવી, પ્રગતિપંથે આગળ વધવાનું આહ્વાન આપ્યું, તેમજ વિવિધ પ્રવૃત્તિઓમાં, જવલ્લેજ સહભાગી થતા વિદ્યાર્થી અને વિદ્યાર્થીનીઓનું સામુહિક અભિનંદન કર્યું.

વ્યવસ્થાપક સમિતીના પ્રમુખશ્રી મધુકાંતભાઈ ખોનાએ અને માનદમંત્રી શ્રી નરેશભાઈ મોમાયાએ સર્વે વિદ્યાર્થી-વિદ્યાર્થીનીઓએ બન્ને ગૃહપતિઓ શ્રી દિલીપભાઈ રાઠોડ અને શ્રી સનત ખોનાનું એક અઠવાડિયાની અંદર આવું સુંદર આયોજન કરવા માટે તેમનું અભિનંદન કરવામાં આવેલ.

વિદ્યાર્થીગૃહના સ્મૃતિચિન્હ (લોગો) બનાવવાની સ્પર્ધામાં શ્રી અશ્વિન શાંતિલાલ લોડાયાના લોગોને પ્રથમ ઈનામ મળેલ અને એ સ્મૃતિચિન્હને આધુનિક વિદ્યાર્થીગૃહની સંકલ્પનાને યોગ્ય રીતે અભિવ્યક્ત કરતું સ્વીકારવામાં આવ્યું.

કોમ્પ્યુટરના ડીઝીટલ યુગમાં વિદ્યાર્થીગૃહની વેબસાઈટના હોમપેજની રચના કરવામાં શ્રી મયંક હિરેન લોડાયા, શ્રી ઉર્મિલ ધનપતિ રતાણી, શ્રી અશ્વિન શાંતિલાલ લોડાયા અને શ્રી મયંક હિતેશ મોમાયાએ ભારી જહેમત ઉઠાવી રજુ કરેલ.

વિદ્યાર્થીઓ માટેના કેરમ, ચેસ અને ટેબલટેનીસની સ્પર્ધાનું આયોજન આગલા દિવસે કરવામાં આવેલ હતું, જેના પ્રતિસ્પર્ધીઓમાંથી પ્રથમ અને દ્વિતીય ઈનામ તેમજ અન્ય સ્પર્ધકોને પ્રોત્સાહન રૂપી ઈનામોનું વિતરણ સર્વે આમંત્રિતોને હસ્તે કરવામાં આવેલ.

હાજર સર્વે આમંત્રિતોએ એક સુરમાં અધિકા અધિક પ્રવૃત્તિઓ કરવા માટે પ્રોત્સાહન આપેલ અને શુભેચ્છા વ્યક્ત કરેલ.

અંતે વિદ્યાર્થીગૃહ વતી નાના મોટા સૌએ સહભાગી થઈ કાર્યક્રમની સફળતા તેમજ વડીલ આગેવાનોએ પોતાનો અમુલ્ય સમય આપી કાર્યક્રમની શોભા વધારી તે માટે આભાર વ્યક્ત કરી સામુહિક રાષ્ટ્રગીત સાથે કાર્યક્રમની પૂર્ણાહુતિ કરી. હાજર સર્વેને જલેબી, પાપડી અને ચાના અલ્પાહારનું આયોજન કરેલ.

શ્રી વીરજી લઘાભાઈ ક.દ.ઓ. જૈન વિદ્યાર્થીગૃહ, ઘાટકોપર

ધ્વજવંદન તથા ઈનામ વિતરણ કાર્યક્રમ

श्री क.द.ओ. जैन ज्ञाति जणौ महाजण

जणौ तीर्थ

द्वारा आयोजित

स्वामिवात्सल्य अने स्नेहमिलन

जणौ गामवासीओ, नियाणी जहेनो तथा आमंत्रित महेमानो
ने जएावता आनंद थाय छे के आपएा जणौ गामना
स्वामिवात्सल्य अने स्नेहमिलनना अएामोल प्रसंगे
मेठावडामां सह परिवार पधारवा

वार्षिक आमंत्रण

कार्यक्रमनी रूपरेखा

शुभ दिवस

रविवार, ता. १६.१०.२०१६ सवारे १० थी ९ कलाके सुधि

शुभ स्थल

शेठश्री नरेशी नाथा सभागृह, अनंतसिद्धी, लांडूप (वे.), मुंज

सवारे १०:१५ कलाके	दीप प्रकाशन, स्वागत गीत, मांगलिक
सवारे ११:३० कलाके	प्रासंगिक ઉદ્બોધન अने जहुमान
जपोरे २ थी ९ कलाके	दांडियारास, रासगरजा अने सांस्कृतिक कार्यक्रम

समारंभ प्रमुज

श्री राजेश आएंजु नथुभाध जोना

(गंजनासोदावाणा)

(M/s. Swastik Agency, RAK Commodities-Mulund)

अतिथि विशेष

श्री कुलीनकांत भेतशी कानजु जुवाणी

(रायपुरवाणा)

(M/s. Jain Corporation)

स्वामिवात्सल्यना मुप्य दाताश्री परिवार

मातुश्री मल्याभाध आएंजु नथुभाध जोना (गंजनासोदावाणा)

हस्ते : अ.सौ. हंसा राजेश आएंजु जोना-मुलुन्ड

स्वामिवात्सल्यना सहयोगी दाताश्री परिवार

मातुश्री लक्ष्मीभाध भेतशी कानजु जुवाणी (रायपुर)

हस्ते : अ.सौ. मंजुलाजेन कुलीनकांत जुवाणी

अ.सौ. लव्या अमित जुवाणी

मास्टर मोक्ष अमित जुवाणी

संध्याभोजनना मुप्य दाताश्री परिवार

मातुश्री लीलावंतीजेन विशनजु शामजु सोनी (जणौ)

हस्ते : अ.सौ. वनीता लहेरयंद सोनी, अ.सौ. लावना चंद्रेश सोनी

संध्याभोजनना सहयोगी दाताश्री परिवार

मातुश्री चंपाभाध उमरेशी हंसराज शियाण (धमतरी)

मातुश्री नवलभाध सोमयंद धनजु मुनवर (जेव्लारी)

मातुश्री जयाभाध गोविंदजु पत्रामल मैशेरी (जणौ)

मातुश्री वालभाध जेठालाध नरेशी लोडाया (पूना)

श्री विजय मेघजु लालजु मैशेरी (जेव्लारी)

चौविहारनी व्यवस्था छे.

सांस्कृतिक कार्यक्रममां लाग लेवा माटे संपर्क : हरीश शियाण-9702854854

निमंत्रक

श्री क.द.ओ. जैन ज्ञाति जणौ महाजण व्यवस्थापक समिति वती
भरत वेरेशी जुवाणी - प्रमुज

अरिहंत को.ओप. बैंकनी वार्षिक सभा

अरिहंत को. ओप. बैंकनी ३३मी वार्षिक सभा
शनिवार ता. २०/८/२०१६ना येंबुरना झार्डन आर्टस
ओडीटोरियममां योजाई लती. जेमां १४०० जेटला सभ्यो
सहभागी थया लता.

येरमेन श्री हिरायंद दंडे सभ्योने आवकारी गत
वर्षनो अहेवाल आप्यो लतो. जेमां नवुं बोर्ड ओफ़
डायरेक्टर आव्या बाह बैकना वहीवटने सुधारवा माटे
लेवायेल जहेमतनो विशेष प्याल आपवामां आव्यो लतो.

जहरेरात थई लती के बैक मुंजर्ना पश्चिम
उपनगरोमां तथा कच्छमां शाखाओ जोलवा प्रयत्नशील
छे. गत नाणुाकीय वर्ष माटे १२%नुं डीवीडन्ड जहरेर
करवामां आव्युं लतुं.

शेर होल्डरोना प्रश्नोना संतोषकारक जवाब आपवा
माटे विशेष जहेमत लेवाई लती. सभानुं संयालन श्रीमती
जल्पाजेन लोडाया अने श्री डीलर शाहे क्युं लतुं. आभार
विधि वाईस येरमेन श्री मुकेश मैशेरीओ करी लती.

क.द.ओ. कन्या छात्रालय भाते महिला सशक्तिकरण विशे प्रवचन

घाटकोपर भातेनी क.द.ओ. कन्या छात्रालय भाते
महिला सशक्तिकरण विशे विचारक लेपिका श्रीमती यंद्रिका
भुपेन्द्र लोडायाना प्रवचननुं आयोजन करवामां आव्युं लतुं.

प्रेसीडन्ट श्रीमती विमला हेमराज गोसरे वक्ताने
आवकारी तेमनो परियय आप्यो लतो. आभारविधि
श्रीमती प्रीति रोन्क जैने करी लती. ट्रस्टी श्री हंस लवानजु
अरजगु भीमजुनी प्रेरक हाजरी लती.

श्रीमती मूढुला हिरायंद दंडे दर महिने आवा जवन
घडतर करनारा प्रवचनो योजवा प्रयत्नशील छे.

દ્વીતીય પુણ્યતિથિએ
હાર્દિક શ્રદ્ધાંજલી

સંઘવી શ્રી ભાગચંદ દામજી જૈન
(ધરમશી)

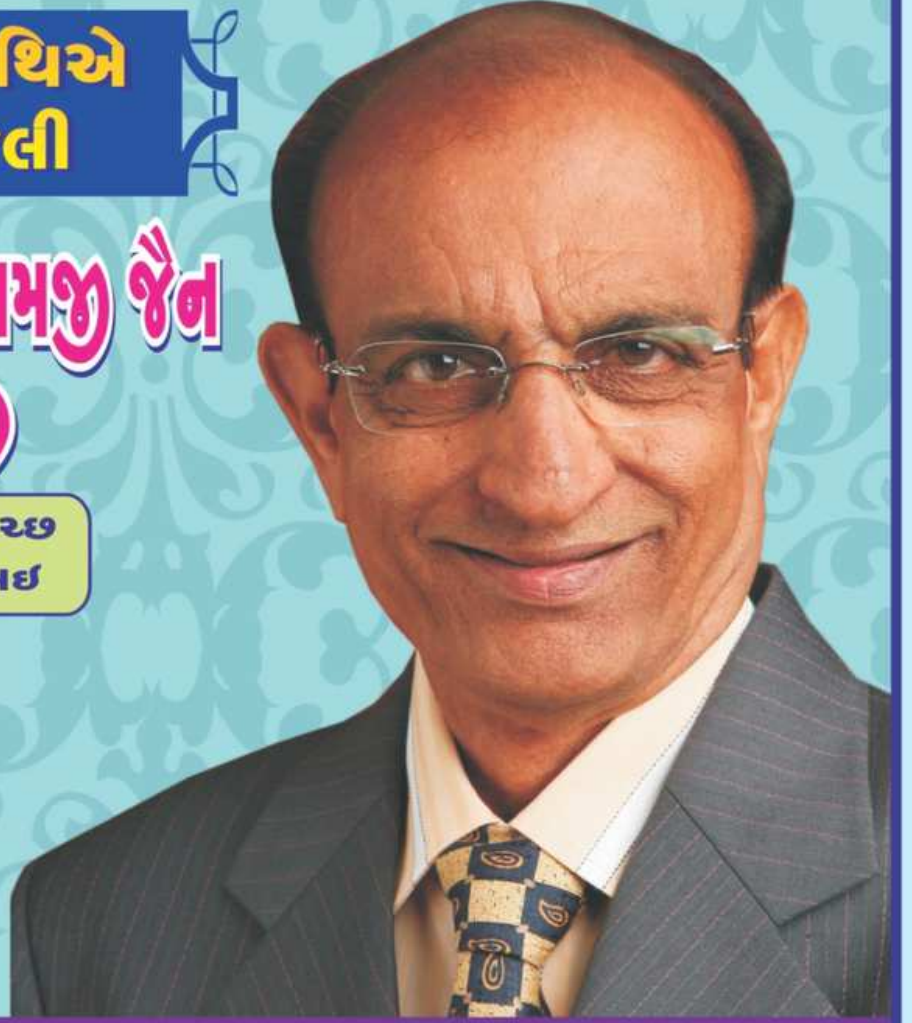
માતૃભૂમિ : કોઠારા - કચ્છ
કર્મભૂમિ : મુલુંડ - મુંબઈ

અવતરણ

વિ.સં. ૨૦૦૨, વૈશાખ વદ ૨
બુધવાર, તા. ૨૯-૫-૧૯૪૬
નલીયા - કચ્છ.

મોક્ષગતિ :

વિ. ૨૦૭૦ ભાદરવા સુદ ૫,
શનિવાર, તા. ૩૦-૮-૨૦૧૪
તેરા-કચ્છ.

સુખથી છલકાયા નહીં, દુઃખથી ડગ્યા નહીં, કષ્ટો સહન કરી આપે કર્યું અમારૂં જીવન ઘડતર,
આપની છત્રછાયામાં થયું અમારા વ્યક્તિત્વનું ચણતર, આપના થકી જ થયું અમારામાં સુસંસ્કારોનું સિંચન,
તેથી જ અમારૂં જીવન બન્યું એક સુંદર નંદનવન
એમના સૌમ્યશીલ આત્મા પ્રતિ આદર વંદના

: લી :

માતૃશ્રી ચંદનબાઈ દામજી કાનજી ધરમશી પરિવાર - કોઠારા
માતૃશ્રી જમકુબાઈ મેઘજી દેવશી દંડ પરિવાર - કોઠારા
સંઘમાતા ભારતીબેન ભાગચંદ જૈન - કોઠારા

હિના - જયેશ જૈન
બિજલ - લોકેશ જૈન
કરણ પ્રજ્ઞેશ જૈન
લક્ષિત પ્રજ્ઞેશ જૈન

હીના - પ્રજ્ઞેશ જૈન
પ્રિયા જયેશ જૈન
જુગલ જયેશ જૈન
સૌમ્ય લોકેશ જૈન

Smt. Bhartiben Bhagchand Damji Jain Charitable Trust

૨૦૧, મેરેથોન મેકડીમા, એલ.બી.એસ. માર્ગ, મુલુંડ (વેસ્ટ), મુંબઈ - ૪૦૦ ૦૮૦. ફોન : ૦૨૨-૬૬૮૦૦૮૦૦. Email : jayesh@exim.ws

શ્રી કચ્છી દશા ઓશવાલ જૈન જ્ઞાતિ મહાજન, મુંબઈ

વતી સમગ્ર જ્ઞાતિજનોને

મિચ્છામિ દુક્કડમ્ MICHHAMI DUKKADAM

ક્ષમા વીરસ્ય ભૂષણમ્

પર્વાધિરાજ પર્યુષણના પુનિત પગલા પડશે અને આનંદ આનંદ થશે તપ - ત્યાગ - દાન શિયલ ભાવનાના તોરણો લહેરાશે અને જયવંતા જિન શાસનનો જયનાદ ગુંજશે ત્યારે સવંત્સરી પ્રતિક્રમાણ પૂર્વ શ્રદ્ધા, સમર્પણ, શક્તિ અને સ્વભાવથી એક અલૌકિક કાર્ય કરાતું હોય, તો એ છે ક્ષમાપના.

પ્રભુના વચન ઉપર અતુટ શ્રદ્ધા, રાખી ગુરુવાણી એ સમર્પણ કરી. આત્માની અનંત શક્તિને ખોલવીને માત્ર શબ્દથી નહિ પણ અંતરથી સ્વભાવથી અને હૃદયથી કરાતી ક્ષમાપના એજ ખરી ક્ષમાપના છે. પ્રભુનું આભૂષણ ક્ષમા આપણું બની જાય એવો અમૂલ્ય અવસર આજ છે. જેથી વાક્ય સુધારીને લખી શકાય ક્ષમા વીરસ્ય ભુષણમ્ - ક્ષમા સર્વસ્ય ભૂષણમ્. શ્રદ્ધાના સાગરે, સમર્પણ ના નીરે, શક્તિની નાવમાં, સ્વભાવના હલેસાથી કરાયલી ક્ષમા ભવપાર ઉતારનાર બની રહેશે, આ ચાર ની ચતુર્ભંગી થી સમગ્ર જ્ઞાતિજનોને હાર્દિક

લિ.

શ્રી કચ્છી દશા ઓશવાલ જૈન જ્ઞાતિ મહાજન, મુંબઈ
શ્રી અનંતનાથ મહારાજ જૈન દેરાસર અને તેનાં સાધારણ ફંડોનું ટ્રસ્ટ
માતુશ્રી કુંવરબાઈ નરશી નાથા મહિલા ગૃહઉદ્યોગ ટ્રસ્ટ
શેઠ શ્રી નરશી નાથા મેડિકલ ટ્રસ્ટ તથા વિવિધ સમિતિઓ
શ્રી કચ્છી દશા ઓશવાલ મસ્જિદ બંદર સંઘ
શ્રી ક.દ.ઓ. જી.વી.સી. સંઘ, ઘાટકોપર
શ્રી કચ્છી દશા ઓશવાલ સંઘ, ભાંડુપ
શ્રી કચ્છી દશા ઓશવાલ જૈન સંઘ, કાંજુરમાર્ગ, આરીખાણા, કુમઠા, વાલગીરી, રાણપર
સર્વે પદાધિકારીગણ, ટ્રસ્ટીગણ, કારોબારી સભ્યો તથા કર્મચારીગણ

તા.ક.: શ્રી મહાજનશ્રી દ્વારા ૧૧/૯/૨૦૧૬ રવિવારને ભારદવા સુદ ૧૦ના સમુહ સાંજી તપસ્વી બહુમાન, જલ્હેરબેન પોપટલાલ સભાગૃહ ઘાટકોપર ખાતે આયોજનમાં આપશ્રીની હાજરી અનિવાર્ય છે.

Shraddhanjali

KAUSHIK NAVINCHAND SONAWALA

Visited earth - 15-12-1970 to 02-09-2014

Your commitment, dedication and achievements inspired every soul around you. Your focus and determination continue to motivate us every day and helps accomplish new heights. You made yourself immortal with your deeds and you shall live on forever in our memories, our beliefs and in our action.

Fondly remembered by -

MOTHER - MADHURI NAVINCHAND SONAWALA

WIFE - DEEPA KAUSHIK SONAWALA

SON - BHAVYA KAUSHIK SONAWALA

BROTHER - PREET NAVINCHAND SONAWALA

SISTER - KIRTIDA BHARAT MEKANI

SISTER - KETNA RAJENDRA SHAH

SISTER - NIRAL PRADIP KHONA

NIECES - SHEFALI, NEHA

BHABHI

- RADHA PREET SONAWALA

BROTHER IN LAW - BHARAT NANALAL MEKANI

BROTHER IN LAW - RAJENDRA HIRJI SHAH

BROTHER IN LAW - PRADIP SOMCHAND KHONA

NEPHEW

- VINAY

ખે.ચ.ખી. અજાણી ક.દ.ઓ. જૈન વિદ્યાલય મસ્જિદબંદરના ૧૯૭૫ના એસ.એસ.સી. બેચનું ૪૧ વર્ષે રીયુનિયન

ખેતશી ચત્રભોજ ખીંચશી અજાણી શ્રી ક.દ.ઓ. જૈન વિદ્યાલય ટનટનપુરા, મસ્જિદબંદરના વર્ષ ૧૯૭૫ના એસ.એસ.સી. બેચના વિદ્યાર્થીઓનું ૪૧ વર્ષ બાદ રીયુનિયન મુલુંડના આઈરીશ બેંકવેટ હોલ-ગોપુરમ, આર.પી. રોડ, મુલુંડ (વેસ્ટ) ખાતે રવિવાર, તા. ૧૪-૮-૨૦૧૬ના યોજાયું હતું.

શ્રી પંકજ પદમશી લોડાયા (ચટ્ટાઈવાલા), સુરેશ ધુલ્લા અને ગિરીશ લોડાયાની પહેલથી યોજાયેલ આ રીયુનિયનમાં ૨૯ જણે સહકુટુંબ હાજરી આપી જૂની દોસ્તી અને જુના સંસ્મરણો તાજા કર્યા હતા. સંચાલન શ્રીમતી લેખા ભાવેશ ખોના (હુબલી)એ કર્યું હતું. આયોજનને સફળ બનાવવા માટે શ્રીમતી કિરણ પંકજ લોડાયાએ પણ ખાસ જહેમત ઉઠાવી હતી. એવો નિર્ણય લેવાયેલો હતો કે ભવિષ્યમાં બધા સહાધ્યાયીઓનું રીયુનિયન યોજવું. એ માટે હાલના રીયુનિયનમાં સહભાગી ન થયેલા સહાધ્યાયીઓનો સંપર્ક કરવો. શ્રી પંકજ લોડાયા - 09909954697, શ્રી પંકજ ધુલ્લા - 09920732932, શ્રી ગિરીશ લોડાયા - 09892019133

લાપસિયા તથા ખોના પરિવારનું ગૌરવ

ચિ. પૂજા હર્ષદ લાપસિયા (શાહ)

દલતુંગી - નાંદેડ

એમ.ટેક. (M.Tech.) (કંપ્યુટર સાઈન્સ) ફાઈનલમાં **93.4% (9.34/10)** સાથે ગુરુ ગોવિંદસીંઘ કોલેજ ઓફ ઈજિનિયરિંગ એન્ડ ટેકનોલોજી (ઔટોનોમસ)થી યુનિવર્સિટીમાં પ્રથમ ક્રમકે ઉત્તીર્ણ થયા બદલ **હાર્દિક હાર્દિક અભિનંદન !!!!**
અમારી લાડલી **પૂજા** આમજ ઉત્તરોત્તર પ્રગતિના નિત નવા શિખરો સર કરી બન્ને કુળનું નામ રોશન કરે એજ અમારી શુભેચ્છા તથા શુભાશિષ.

શુભેચ્છક

- માતા-પિતા : અ.સૌ. નીતા તથા હર્ષદ લક્ષ્મીચંદ લાપસિયા (શાહ)
બહેન : અ.સૌ. સ્નેહલ અમિષ લોડાયા (દલતુંગી - વડાલા)
બહેન : અ.સૌ. શ્વેતા અંકુશ વિક્રમસી (રાણપર - વડાલા)
દાદાણા : માતુશ્રી સરલાબેન લક્ષ્મીચંદ શામજી ધારસી લાપસિયા (દલતુંગી-નાંદેડ)
નાનાણા : માતુશ્રી જયાબેન લક્ષ્મીચંદ હીરાચંદ ધનજી ખોના (નલિયા-ધૂલિયા)

"Hearty Congratulations Pooja Masi...." Niyati, Forum and Ishita

સંપર્ક

શાહ શામજી ધારસી ઓઈલ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ

પ્લોટ નં. ૬૧-૬૮, સહકારી ઔદ્યોગિક વસાહત, શિવાજી નગર, નાંદેડ-૪૩૧ ૬૦૨. મહારાષ્ટ્ર.

મો.: 9422171245 / 9422413573, 02462 - 251241

ઈ-મેલ: hlshahanded@gmail.com

if undelivered, please return to:

C.D.O. PRAKASH SAMIKSHA, C/o. R. R. Nagda, Advocate, 29/41, Tamarind Lane, Rajabhadur Compund, Near Stock Exchange Bldg., Fort, Mumbai - 400 001.

Printed & Published by : RAICHAND R. NAGDA on behalf of C.D.O. PRAKASH SAMIKSHA, SAMITI (Owner) and Printed at THE NEW MILLENNIUM PRINTERS, 314, Mathuradas Mill Compound, N. M. Joshi Marg, Lower Parel, Mumbai - 400013 and Published by him from Premises No. 13A Situate at 29/41, Tamarind Lane, Rajabhadur Compund, Fort, Mumbai - 400 001.

Editor : Raichand R. Nagda

To,